

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

ת"א 55296-01-22 רהב נ' קייזמן ואח'

לפני כבוד השופטת מיכל עמית - אניסמן

התובע

רן רהב

ע"י ב"כ עו"ד צבי גלמן ודפנה אזולאי-רגב

נגד

הנתבעים

1. עדי קייזמן

2. אסתר גינצבורג

ע"י ב"כ עו"ד דורון אפיק ושלי וילנר

פסק דין

לפניי תביעה כספית שהגיש התובע כנגד הנתבעים על הסך של 11,384,125 ש"ח.

הצדדים

1. התובע (להלן: "רהב") הוא בעלים ויושב ראש של משרד יחסי ציבור.
2. הנתבע 1 הוא איש עסקים והנתבעת 2 היא רעייתו (להלן בהתאמה: "קייזמן", "גינצבורג", וביחד: "הנתבעים").

השתלשלות האירועים בתיק עד למועד הגשת כתבי הטענות המתוקנים

3. מחמת חשיבות השתלשלות האירועים בתיק זה, להלן יפורטו לפרטי פרטים התנהלותם הדיונית של הנתבעים.
4. כתב התביעה הוגש ביום 25.1.2022, תחילה אך ורק כנגד קייזמן. ביום 30.1.2022 ניתנה החלטת כבוד הרשמת לוי-מיכאלי (כתוארה אז) בעניין הוראות להמצאה לקייזמן מחוץ לתחום, ונקבע כי על קייזמן להגיש כתב הגנה בתוך 60 ימים ממועד מסירת המסמכים לידו. ביום 17.3.2022 הגיש רהב הודעה בדבר ביצוע מסירה לקייזמן. ביום 10.5.2022, הגיש קייזמן "הודעה מוסכמת ובקשה בצדה" להארכת המועד להגשת כתב הגנה בתוך 60 ימים ממועד מתן ההחלטה. נוכח ההסכמה ניתנה ארכה כמבוקש.
5. ביום 17.7.2022 הודיע ב"כ קייזמן כי הוא חדל מלייצגו, ותחתיו החל לייצגו בהליך עו"ד אליהו אוקון. בד בבד הוגשה "בקשה דחופה למתן ארכה להגשת כתב הגנה" ב-21 ימים. רהב התנגד לבקשה זו תוך שהוא עותר, פעם נוספת, למתן פסק דין בהעדר הגנה (בקשת רהב מיום 18.7.2022). ביום 18.7.2022 קבע כבוד הרשם שקד (כתוארו אז) בהחלטתו כי אין מקום ליתן פסק דין בהעדר הגנה אלא להיעתר לארכה הקצרה שהתבקשה להגשת כתב ההגנה עד ליום 7.8.2022, בכפוף לתשלום הוצאות רהב בסך 5,000 ש"ח שישולמו עד למועד האמור.

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

ת"א 55296-01-22 רהב נ' קייזמן ואח'

6. ביום 7.8.2022 הגיש קייזמן כתב הגנה. באותו היום, עתר רהב בבקשה למחיקת כתב ההגנה שהגיש קייזמן, מנימוקים שונים, לרבות משום שזה אינו עומד בדרישת תקנות סדר הדין האזרחי, התשע"ט-2018 (להלן: "התקנות") וכן משום שקייזמן לא שילם לו ההוצאות שנפסקו.
7. לאחר שהוגשה תגובת קייזמן, דחה כבוד הרשם שקד (כתוארו אז) בהחלטתו מיום 25.8.2022 את הבקשה וקבע כי ניתן לרפא את מחדליו של קייזמן בפסיקת הוצאות נוספות בסך 3,000 ש"ח שישולמו עד ליום 12.9.2022, וככל שלא ישולמו ולא תוגש אסמכתא על תשלום כאמור – יימחק כתב ההגנה מהתיק ללא התראה נוספת. אסמכתא על תשלום הוצאות הוגשה לתיק ביום 13.9.2022.
8. רהב הגיש כתב תשובה לכתב ההגנה מטעם קייזמן ביום 28.9.2022. בהחלטה מיום 3.11.2022, עם ניתוב התיק לטיפול, נקבע מועד לקדם משפט, תוך שהוריתי לצדדים לקיים את ההליכים המקדמיים ביניהם על פי התקנות.
9. ביום 6.12.2022 הגיש רהב בקשה לצירוף בעל דין לתביעה – הנתבעת 2, גינצבורג. בהעדר תגובה מצידו של קייזמן (לאחר מספר תזכורות), הוריתי בהחלטתי מיום 8.1.2023 על צירוף גינצבורג להליך וכן על הגשת כתב תביעה מתוקן. כן ציינתי בהחלטתי מאותו יום כי קייזמן רשאי להגיש כתב הגנה מתוקן מטעמו בתוך 20 ימים. כתב התביעה המתוקן הוגש ביום 10.1.2023.
10. ביום 3.4.2023 התקיים דיון קדם משפט בנוכחותו של רהב וב"כ, וכן ב"כ הנתבעים. במהלך הדיון אישר ב"כ הנתבעים כי הוא מייצג גם את גינצבורג (ע' 5 ש' 4). בהחלטתי בתום הדיון קבעתי כי בנסיבות אלו כתב הגנה מתוקן המתייחס אך ורק להוספת גינצבורג כנתבעת נוספת יוגש עד ליום 10.5.2023 וכי על הנתבעים להשלים את ההליכים המקדמיים עד למועד זה. לאחר שניתנה ארכה, כתב הגנה מטעמה של גינצבורג הוגש ביום 17.5.2023.

תמצית הטענות בכתב התביעה המתוקן

11. בין רהב ובין קייזמן שררו בעבר יחסי חברות קרובים ביותר. מר ברוך איבצ'ר (להלן: "מר איבצ'ר"), הוא איש עסקים מלימה, פרו, אשר רהב מגדירו כ"חברו הקרוב ביותר בעולם" (פס' 4 לתצהיר רהב). לפי הנטען בכתב התביעה, רהב תיווך בין קייזמן ובין מר איבצ'ר על תקן חברי בלבד וללא כל מטרה עסקית, לצורך מתן הלוואה שנדרשה לנתבעים.
12. ביום 8.6.2018 נחתם בין קייזמן ובין מר איבצ'ר הסכם הלוואה, מכוחו העמיד מר איבצ'ר הלוואה לטובת קייזמן בסך של 2,000,000 אירו (להלן בהתאמה: "הסכם הלוואה" ו-"ההלוואה"; נספח 1 לתצהיר רהב). לטענת רהב, גינצבורג אמנם אינה צד להסכם ההלוואה, אולם הנתבעים לוו את הכספים יחד ולחוד ואף התחייבו להשיבם יחד ולחוד.
13. בהתאם להסכם ההלוואה, על קייזמן היה להחזיר את ההלוואה בתוך 12 חודשים מיום העמדתה בפועל (סעיף 3.1 להסכם ההלוואה). כמו כן, נקבע במסגרתו כי ההלוואה תישא ריבית

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

ת"א 55296-01-22 רהב נ' קייזמן ואח'

בשיעור של 10% לשנה, ובתום תקופת ההלוואה יפרע קייזמן את ההלוואה והריבית לחשבונו של מר איבצ'ר (סעיפים 3.2, 3.3 להסכם ההלוואה). בהתאם להסכם ההלוואה, קייזמן העמיד בטוחה להבטחת החזרתה בדמות שעבוד מלוא זכויותיו כשותף המוגבל בשותפות המצוינת בהסכם (סעיף 5 להסכם ההלוואה).

14. בהסכם ההלוואה נקבע פיצוי מוסכם במידה וקייזמן לא יפרע את מלוא סכום ההלוואה והריבית השנתית בתום תקופת ההלוואה. עוד נקבע כי במקרה של אי תיקון ההפרה בתוך 21 יום, יעמיד מר איבצ'ר את סכום ההלוואה לפירעון מיידי, ובמקרה זה בנוסף לריבית השנתית ולהחזר ההוצאות הסבירות שיוצאו על ידי מר איבצ'ר בקשר עם הליכי הפירעון ומימוש הבטוחה, יהיה זכאי מר איבצ'ר גם לפיצוי מוסכם בסך **250,000 אירו** מקייזמן. כן נקבע כי במקרה של הפרת ההסכם ופיגור בפירעון מעבר ל-7 ימי עסקים מתום תקופת 21 הימים, יוסיפו ויישאו כל הסכומים ריבית שנתית בשיעור של 15% עד מועד הפירעון שלהם בפועל (סעיף 6 להסכם ההלוואה). כן הוסכם בהסכם ההלוואה כי במקרה של מחלוקת בין הצדדים יפנו הצדדים להכרעתו המידית של רהב, שיפעל בתפקיד בורר מוסכם על ידי הצדדים (סעיף 7.4 להסכם ההלוואה).

15. בסמוך למועד פירעון ההלוואה ולבקשתו של קייזמן, נחתמה בין קייזמן ובין מר איבצ'ר תוספת להסכם (להלן: "**התוספת להסכם ההלוואה**"), לפיה המועד להשבת ההלוואה בתוספת הריבית השנתית בשיעור 10% יוארך עד ליום **30.11.2019**, וזאת בכפוף להמצאת אישורים שונים (נספח 3 לתצהיר רהב). למעט השינויים המפורטים בתוספת להסכם ההלוואה, לא חלו שינויים אחרים בהסכם ההלוואה.

16. הנתבעים לא החזירו למר איבצ'ר את ההלוואה או כל חלק ממנה עד ליום **30.11.2019**. על פי הנטען בכתב התביעה, רהב פנה אל קייזמן עשרות פעמים באופן אישי כדי שישלם את הכספים שהתחייב לשלם לפי הסכם ההלוואה והתוספת לו. דרישות אלו לא נענו שעה שקייזמן טען כי אין באפשרותו להשיב את ההלוואה.

17. ביום **3.7.2020** חתם מר איבצ'ר על הודעה לפיה הוא ממחה לרהב באופן בלתי חוזר את מלוא זכויותיו למימוש הסכם ההלוואה, לגביית ההלוואה מקייזמן, לרבות כל התשלומים המגיעים לו ו/או שיגיעו אליו על פי ההסכם ו/או בקשר אליו, ובכלל זאת את מימוש השעבוד על פי הסכם ההלוואה (להלן: "**הודעת ההמחאה**"). הודעת ההמחאה מוענה לרהב ולקייזמן, ולפיה כל סכום שייגבה יהווה מתנה ממר איבצ'ר לרהב. לפי רהב הדבר נעשה בגין חברות אמת קרובה ביותר בינו לבין מר איבצ'ר בת למעלה מ-37 שנים (סעיף 6 להודעת ההמחאה, נספח 5 לתצהיר רהב; פס' 21 לתצהיר רהב).

18. לטענת רהב, הנתבעים הפרו את הסכם ההלוואה ולא השיבו את ההלוואה או כל חלק ממנה, וקייזמן אף דחה את דרישתו של רהב להחזיר את ההלוואה. עוד לטענתו, חובם הכולל של הנתבעים כלפיו בגין ההלוואה הוא **2,000,000 אירו**, בתוספת פיצוי מוסכם בסך **250,000 אירו**,

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

ת"א 55296-01-22 רהב נ' קייזמן ואח'

- ובתוספת ריבית שנתית בשיעור 10% עד ליום 31.12.2019, וריבית שנתית בשיעור 15% מיום 1.1.2020 ועד להגשת התביעה, והוא עומד לפי השער היציג במועד הגשת כתב התביעה ולאחר שערך כדין מיום 30.11.2019 על הסך של 11,259,423 ש"ח.
19. נטען כי הבטוחה שניתנה על ידי קייזמן במסגרת סעיף 5.1 להסכם ההלוואה להבטחת החזר חובותיו לפי הסכם ההלוואה הוברחה ונמכרה על ידי קייזמן שלא כדין ובניגוד להסכם, לצד שלישי, באופן שלמר איבציר ו/או לרהב אין ולא היה ממה להיפרע.
20. בנוסף על האמור, רהב טוען כי ביום 30.5.2018 חתם לצד רעייתו על הסכם הלוואה נוסף אל מול קייזמן, במסגרתו לווה קייזמן סך של 33,707 אירו (להלן בהתאמה: "הסכם ההלוואה השני" ו-"ההלוואה השנייה"). בהתאם להסכם ההלוואה השני, מועד פירעון ההלוואה השנייה שנקבע בין הצדדים היה ביום 31.8.2018.
21. לטענת רהב, גם כאן קייזמן לא החזיר את ההלוואה במועד שנקבע לשם כך והוא ביקש ממנו ארכה. רהב נעתר לבקשת קייזמן, ובמסגרת תוספת להסכם ההלוואה השני (להלן: "התוספת להסכם ההלוואה השני") הוארך המועד לפירעון ההלוואה, וקייזמן התחייב לפרוע את מלוא סכום ההלוואה בתוספת סכום נוסף של 10,000 דולר ארצות-הברית (להלן: "הסכום הנוסף") זאת עד ליום 31.11.2019. קייזמן שילם את הסכום הנוסף, ואולם לא פרע עד היום את ההלוואה השנייה.
22. נטען כי חובו הכולל של קייזמן לרהב בגין ההלוואה השנייה עומד כיום, לפי השער היציג של האירו במועד הגשת כתב התביעה ולאחר שערך כדין מיום 30.11.2019, על הסך של 124,702 ש"ח.
23. אין חולק כי הנתבעים עזבו את הארץ, ולטענת רהב למעשה נמלטו מהארץ במטרה לנסות ולחמוק מהתחייבויות כספיות שונות שלהם לגורמים שונים, לרבות חובותיהם כלפיו.
24. לאור האמור לעיל, עותר רהב בכתב תביעתו לחיוב הנתבעים ביחד ולחוד בתשלום הסך של 10,366,923 ש"ח בגין החזר הלוואה בתוספת ריבית שנתית; לחיוב הנתבעים ביחד ולחוד בתשלום פיצוי מוסכם לרהב על הסך של 892,500 ש"ח בגין הפרת הסכם ההלוואה; ולחיוב קייזמן בסך של 124,702 ש"ח מכוח הסכם ההלוואה השני, ובסך הכל עותר לחיובם של הנתבעים בסך של 11,384,125 ש"ח.

תמצית הטענות בכתב ההגנה מטעם קייזמן

25. התביעה לטענת קייזמן היא תביעת סרק, חסרת שחר ומשוללת יסוד אשר הוגשה בחוסר תום לב ובהעדר ניקיון כפיים, ללא כל עילת תביעה, בניגוד לדין ותוך שימוש לרעה בהליכי משפט והסתרת עובדות מהותיות מבית המשפט. כך, לטענתו, התביעה הוגשה באצטלה של תביעה כספית "להשבת הלוואה" וכנגזרת של "המחאת זכות" ואולם, לטענתו מדובר בהמחאת זכות התלויה על בלימה, כיוון שלא נעשתה על בסיס של גילוי נאות בפני המלווה, אשר אינו יודע לשם

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

ת"א 55296-01-22 רהב נ' קייזמן ואח'

- מה נועדה ההלוואה. מדובר בהמחאת זכות למראית עין בלבד המותנית בהשגת מטרות ומשכך, הזכויות הנמחות הן בלתי עבירות, ומדובר גם בחוזה פסול.
26. נטען כי בהתאם לחוק המחאת חיובים, התשכ"ט-1969 (להלן: "חוק המחאת חיובים") זכותו של נושה ניתנת להמחאה ללא הסכמת החייב, אך מר איבצ'ר לא נתן הסכמתו לכך שעה שלא ידע כלל מהי מטרת ההלוואה. עוד נטען כי לו מר איבצ'ר היה יודע שמטרת ההלוואה היא לעזור לקייזמן, הוא לא היה מעביר לרהב את הכסף.
27. נטען כי רהב קיבל הכספים מושא הסכם ההלוואה מבלי לשלם עליהן מס וכי הודעת ההמחאה מנוגדת ל"תקנת הציבור" ולא ניתנת לאכיפה. הלכה למעשה מר איבצ'ר הקים לרהב פטור מהחזרת ההלוואה לעצמו, ורהב חייב לעצמו (פס' 31 לכתב ההגנה מטעם קייזמן). עוד נטען כי טענת רהב כי קיבל את הזכות מהמלווה, מר איבצ'ר, לקבלת ההלוואה לכיסו, משוללת כל יסוד שבדין ואינה מקימה לרהב כל זכות תביעה. הנהנה העיקרי בעקבות ההלוואה הוא רהב עצמו.
28. קייזמן מגולל בכתב ההגנה טענות עובדתיות בדבר הרקע שקדם לטענתו לחתימתו על הסכם ההלוואה שנועדו לטענתו לקדם מיזם משותף עם רהב להנפקה של מטבע דיגיטלי. בסופו של יום, ביום 8.6.2018 נחתם הסכם ההלוואה עם מר איבצ'ר כאשר רהב מסתיר ממר איבצ'ר את דבר המיזם לגביו מגויסים כספי ההלוואה ומעורבותו של רהב כשותף בו.
29. ביום 12.6.2018 לאחר שבוצעה ההעברה ממר איבצ'ר, לבקשתו של רהב, הכספים הועברו ישירות לחשבונו הפרטי של קייזמן בגרמניה, ויום לאחר מכן קייזמן העבירם לחשבון החברה בגרמניה. קייזמן לא הכניס לכיסו אגורה ופעל ביושר ובשקיפות.
30. מעורבותו של רהב בנטילת ההלוואה שונה בתכלית מהצגתה בתביעה שכן הכספים שימשו את המיזם המשותף. קייזמן טוען כי לא הכיר את מר איבצ'ר לפני מועד החתימה על הסכם ההלוואה אלא באופן שטחי וכי מר איבצ'ר כלל לא התכוון לתת לו כל הלוואה. משכך, לטענתו, רהב הוא הלווה והנהנה מההסכם ההלוואה וכעת באצטלה של "המחאת זכות" שהוצאה בחוסר תום לב ובמרמה ממר איבצ'ר תוך הסתרת העובדות, הפך למוציא לפועל של הסכם ההלוואה להשבת כספים שנטל בעצמו.
31. בנוסף, נטען במסגרת כתב ההגנה כטענה מקדמית יש לדחות את התביעה על הסף בשל תניית בוררות – סעיף 7.4 להסכם ההלוואה. עצם המחאת הזכות על פי הסכם ההלוואה לרהב נגועה באי חוקיות שכן רהב הוא הבורר על פי אותו הסכם והוא גם מי שנהנה בין היתר מכספי ההלוואה. משכך, נטען כי יש מקום לסלק את התביעה על הסף ולחילופין להורות על העברתה לבירור בפני בורר מוסכם תוך כדי ניהול הליך זבל"א.
32. כמו כן, נטען כי הסכם ההלוואה הוא בלתי חוקי, בלתי מוסרי ונוגד את תקנת הציבור וכל כולו נולד בחטא של רהב. מדובר בהסכם שאין לאכוף אותו ואין לפצות תובע שפעל בחוסר תום לב בגין הפרת הסכם שנוולד בחטא על ידי מי שמבקש כעת את אכיפתו. רהב הוציא כספים בחוסר תום לב ממר איבצ'ר וכשל במיזם שלצרכיו נועדו הכספים.

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

ת"א 55296-01-22 רהב נ' קייזמן ואח'

תמצית הטענות בכתב ההגנה מטעם גינצבורג

33. גינצבורג טוענת אף היא, כי מדובר בתביעת סרק, חסרת שחר ומשוללת כל יסוד שהוגשה בחוסר תום לב ובהעדדר ניקיון כפיים של רהב, ללא עילת תביעה, בניגוד לדין ותוך שימוש לרעה בהליכי משפט והסתרת עובדות מעיני בית המשפט. לטענתה, אין כל אזכור ולו שמית בכתב התביעה למעורבותה באירועים מושא כתב התביעה, לא באופן עקיף ולא באופן ישיר.
34. נטען כי התביעה הוגשה על ידי רהב כנגד קייזמן באצטלה של תביעה כספית להשבת הלוואה כנגזרת של המחאת זכות שרהב החתים את מר איבצ'ר כדי לתבוע את קייזמן, ורהב החליט לאחרונה ללא כל סיבה אמיתית לצרפה כנתבעת לתביעה. לטענתה, היא מעולם לא הייתה חלק בעסקיה של בעלה, קייזמן, ולא הייתה מעורבת בשום שלב בשיחות שהתקיימו תוך כדי ו/או אחרי. עוד לטענתה, משנת 2020 עת יציאתה המתוכננת מראש לארצות-הברית, רהב סימן אותה ואת משפחתה בבירונות ובאובססיות חסרת תקנה, ועבד בלהרוס ולהשחית את מה שבנתה במשך שנים ארוכות ובעמל רב – את שמה.
35. לטענתה, מעולם לא קיימה שום שיחה, לרבות לא עם רהב או מר איבצ'ר, בכל הקשור לפעילות העסקית בין רהב ובין קייזמן, למעט הודעה קולית אחת או שתיים שנשלחו על פי בקשתו של רהב. הודעות אלו נשלחו בתמימות על מנת לנסות ולרכך את מר איבצ'ר אשר כעס על רהב (לדבריו). רהב דאג להפיץ בכל אמצעי המדיה והתקשורת את ההודעות הללו כדי לנסות ולהציג אותה כחלק מתרמית שלכאורה בוצעה על ידה, אבל בפועל בוצעה על ידי רהב בלבד.

תמצית הטענות בכתב התשובה

36. כתב התשובה מטעמו של רהב הוגש בטרם הוגש כתב התביעה המתוקן ומשכך מתייחס רק לטענותיו של קייזמן בכתב ההגנה מטעמו, תוך שצוין כי קיים קושי של ממש להבין את טענות קייזמן בכתב ההגנה, ומדובר בבלייל טענות חסרות שחר באופן קיצוני, ובבלייל של מסקנות משפטיות בעקבותיהן, שאף הן חסרות שחר. נטען כי מהנספחים שצורפו לכתב ההגנה קייזמן מודה בחבותו לשלם את ההלוואה, ועל כן גם לשיטת קייזמן ולפי הודאתו אין מחלוקת בחבותו בהלוואה.
37. רהב מכחיש את טענות קייזמן לפיהן אין לשלם לו את ההלוואה בטענה שרהב הכניס לכיסו תגמול כספי מתוך ההלוואה של מר איבצ'ר. לטענתו, הוא לא קיבל ולו שקל אחד מכספי ההלוואה. קייזמן הוא שפנה לרהב בטענה שהוא זקוק לכסף, ורהב קישר בינו לבין מר איבצ'ר מתוך רצון חברי לסייע לו. רהב מכחיש כל טענה לפיה הוא חבר ביחד עם קייזמן ואחרים לביצוע מיזם כלשהו שבגיניו רהב כביכול לקח לעצמו חלק בהלוואה שנתן מר איבצ'ר לקייזמן.
38. בנוסף, קייזמן התעלם בכתב ההגנה מהעילה העוסקת בהלוואה השנייה, לא הכחיש אותה ולא טען דבר באשר אליה, מה שמהווה הודאה בחבותו גם בנושא זה.

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

ת"א 55296-01-22 רהב נ' קייזמן ואח'

השתלשלות האירועים בתיק לאחר מועד הגשת כתבי הטענות המתוקנים

39. ושוב, מפאת חשיבות הדברים במקרה דנן להלן יפורטו לפרטי פרטים השתלשלות האירועים בתיק אף לאחר הגשת כתבי הטענות המתוקנים. ביום 18.5.2023 הוריתי על הגשת ראיות הצדדים.
40. ביום 21.5.2023 הגיש רהב בקשה למחיקת כתבי ההגנה מטעם הנתבעים בטענה שאינם מקיימים את ההליכים המקדמיים. בהחלטתי מאותו היום הבקשה הועברה לתגובת הנתבעים. ביום 22.5.2023 הודיע קייזמן על סיום ייצוגו המשפטי בידי בא-כוחו עו"ד אוקון. בהחלטתי מאותו יום קבעתי כי בטרם אורה על שחרור מייצוג, יש להגיש את פרטי ההתקשרות אל מול קייזמן וכן לקבל הבהרתו האם הוא מודע להחלטת בית המשפט הדורשת את תגובתו מיום 21.5.2023.
41. ביום 23.5.2023 הודיע קייזמן, בין היתר, כי הגיש את התנגדותו לבקשת רהב למחיקת כתבי ההגנה. בד בבד, ביקש פרק זמן של 30 ימים על מנת לסיים את ההליכים המקדמיים לאור סיום הייצוג בידי בא כוחו. בהחלטתי מאותו יום הוריתי על שחרור מייצוג וכן קבעתי כי הצדדים ישלימו את ההליכים המקדמיים באופן הדדי עד ליום 29.6.2023. כן קבעתי כי אין ממש בבקשה למחיקת כתבי ההגנה שהגיש רהב וזו נדחתה.
42. ביום 3.7.2023 ולאחר חלוף המועד להשלמת ההליכים המקדמיים, הוריתי פעם נוספת על המועדים להגשת ראיות הצדדים וכן קבעתי את התיק לדיון קדם משפט נוסף לאחר הגשת ראיות ולפני שמיעתן ליום 18.1.2024. נקבע, כי על רהב להגיש ראיותיו עד ליום 29.10.2023, וכי על הנתבעים להגיש את ראיותיהם עד ליום 28.12.2023. ואכן, ראיות רהב הוגשו בתוך פרק הזמן שנקבע לשם כך, ביום 25.10.2023.
43. ביום 19.12.2023 הגישו הנתבעים ייפוי כוח לתיק במסגרתו מינו עורכי דין חדשים לשם ייצוגם בתיק, עו"ד גלעד ליפקר דגן ועו"ד אבי וייג. ביום 24.12.2023 הגישו הנתבעים "בקשה דחופה" להתליית ההליכים בתיק לצורך פניה להליכי בורות. בקשה זו, שהוגשה ימים ספורים לפני המועד שהיה על הנתבעים להגיש תצהירי עדות ראשית מטעמם (ואשר לא הוגשו במועד), הועברה לתגובת רהב שהתקבלה ביום 31.12.2023.
44. ביום 1.1.2024 דחיתי את בקשת הנתבעים לעיכוב הליכים בהחלטה מפורטת ומנומקת (בקשת רשות ערעור על החלטה זו נדחתה על ידי בית המשפט העליון ברע"א 1694/24 בהחלטה מיום 18.4.2024). ביום 11.1.2024 ביקשו הנתבעים לדחות את מועד הדיון ב-30 ימים לשם הגשת בקשת רשות ערעור לבית המשפט העליון. על אף התנגדותו של רהב, ביום 15.1.2024 הוריתי על ביטול הדיון, תוך שהוריתי לנתבעים להגיש עדכון בדבר הגשת בקשת רשות ערעור לבית המשפט העליון, וכן קבעתי כי לרהב שמורה הזכות להגשת בקשה כראות עיניו באשר לאי הגשת תצהירי הנתבעים במועד, בתוך 30 ימים.

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

ת"א 55296-01-22 רהב נ' קייזמן ואח'

45. ביום 25.1.2024 הגיש רהב בקשה להורות על מחיקת כתבי ההגנה של הנתבעים, ולחילופין להורות כי הנתבעים אינם רשאים להגיש ראיותיהם. הבקשה הועברה לתגובת הנתבעים שהוגשה ביום 12.2.2024. בהחלטתי מאותו יום הוריתי לנתבעים להבהיר האם אכן הוגשה בקשת רשות ערעור. משהוברר כי זו הוגשה דחיתי בהחלטתי מיום 7.3.2024 את בקשת רהב תוך שקבעתי כי על אף התנהלותם הדיונית של הנתבעים, אין זהו המקרה שבו מוצדק למחוק את כתבי טענותיהם. ואולם, קבעתי כי נוכח העובדה שהתנהלותם הדיונית של הנתבעים מביאה לעיכוב בבירור ההליך, אזי יש לרפא את מחדליהם הדיוניים באמצעים אחרים, ובהתאם לסמכותי מכוח תקנה 156 לתקנות קבעתי כי על הנתבעים לשלם לרהב הוצאות ההליך בשל הארכתו שלא לצורך, בסך 4,000 ש"ח.

כן קבעתי בהחלטתי האמורה כי הנתבעים יגישו ראיותיהם בתוך 30 ימים, והבהרתי כי אי הגשת תצהירים במועד עלולה להביא למחיקת כתבי הטענות מטעם הנתבעים. בד בבד, קבעתי את התיק לדיון קדם משפט מסכם לאחר השלמת הגשת הראיות ליום 20.6.2024.

46. אלא, שגם עד למועד שנקבע בהחלטתי האמורה לא הגישו הנתבעים את ראיותיהם. משכך, רהב עתר, פעם נוספת, למחיקת כתבי הטענות מטעם הנתבעים (בקשתו מיום 8.4.2024). הבקשה הועברה לתגובת הנתבעים ולאחר שזו לא התקבלה בהחלטה מיום 2.5.2024 הארכתי את המועד לקבלת תגובתם עד ליום 7.5.2024, וקבעתי כי בהעדר תינתן החלטה בבקשת רהב. ושוב, בהעדר תגובה מטעמם של הנתבעים, ביום 16.5.2024 ניתנה החלטה נוספת בגדרה קבעתי כי אין מקום להורות על מחיקת כתבי ההגנה, ואולם קבעתי מכוח סמכותי לפי תקנה 67(א) לתקנות כי נוכח התמדתם של הנתבעים באי קיום החלטות בית המשפט ואי הגשת ראיותיהם במועדים שנקבעו לשם כך ואף התעלמותם מהחלטות בית המשפט וזאת חרף הזדמנויות רבות שניתנו להם לתיקון המעוות – כי לא יהיו הם רשאים להוכיח כל טענה עובדתית הנטענת על ידם.

47. ביום 20.5.2024 עתר רהב לביטול מועד קדם המשפט ולקביעת התיק להוכחות. ושוב, בהעדר תגובה מטעמם של הנתבעים – הוריתי על ביטול דיון קדם המשפט ועל קיום דיון הוכחות ביום 11.11.2024.

48. ביום 7.11.2024 עתר קייזמן להורות על דחיית מועד הדיון, בשל נסיבות רפואיות. בהינתן התנגדות רהב, בהחלטתי מיום 7.11.2024 קבעתי כי בנסיבות תיק זה בו הנתבעים לא הגישו תצהירי עדות ראשית ואינם רשאים עוד להגיש בשל מחדליהם והכל כעולה מהחלטתי מיום 16.5.2024, הרי שככל שהנתבעים עומדים על קיום דיון לצורך חקירת רהב, ניתן לקיימו כשהנתבעים צופים בהיוועדות חזותית ואין מקום לדחייה נוספת של מועד הדיון שעה שממילא נוכחותם הפיזית של הנתבעים אינה הכרחית.

49. ביום 10.11.2024 הגישו הנתבעים בקשה חוזרת לדחיית מועד הדיון. בהחלטתי מאותו היום קבעתי כי הגם שלא הוכח להנחת דעתי כי מצבו הבריאותי של קייזמן מונע ממנו לטוס טיסות

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

ת"א 55296-01-22 רהב נ' קייזמן ואח'

ארוכות או לכל הפחות להשתתף בדיון בהיוועדות חזותית, ושעה שמועד הדיון ידוע זה מכבר ואך יומיים לפני מועד הדיון הוגשה בקשת הדחיה, מצאתי לפנים משורת הדין ובאיזון בין אינטרסים של הצדדים להורות על דחיה קצרה של מועד הדיון ליום **15.12.2024**, וכן איפשרתי לנתבעים להשתתף בדיון בהיוועדות חזותית. בהחלטה נוספת מיום **10.11.2024** הבהרתי כי לא תהיינה דחיות נוספות מעבר לדחייה שניתנה.

50. ביום **24.11.2024** הוגשה בקשת ב"כ הנתבעים להתפטרות מייצוג. שעה שהובהר על ידי בא כוחם דאז כי הנתבעים מודעים לשלב הדיוני שבו מצוי התיק ולמשמעות הפסקת הייצוג בשלב זה הוריתי בהחלטתי מאותו היום על הפסקת הייצוג. ביום **4.12.2024** הגישו הנתבעים ייפוי כוח לתיק של באי כוחם החדשים, בד בבד עם הגשת בקשה לדחיית מועד דיון ההוכחות במספר ימים. בהחלטתי מיום **5.12.2024** דחיתי את הבקשה וקבעתי כי הדיון יישמע במועדו הקבוע.

51. ביום **15.12.2024** התקיים דיון הוכחות בתיק ובמהלכו נחקר רהב על תצהירו. הנתבעים נכחו בדיון באמצעות היוועדות חזותית, ממקום מושבם בארצות-הברית. ביום **21.1.2025** הוגשו סיכומי רהב. ביום **23.2.2025** הוגשו סיכומים הנתבעים. ביום **9.3.2025** הוגשו סיכומי תשובה מטעם רהב.

דיון והכרעה

52. כאמור, נוכח מסכת מחדלי הנתבעים המתוארת לעיל, ממנה עולה כי הנתבעים התמידו באי קיום החלטות בית המשפט ואי הגשת ראיותיהם במועדים שנקבעו לשם כך, קבעתי כי לא יהיו רשאים להוכיח כל טענה עובדתית הנטענת על ידם. מובן, כי עדיין על רהב מוטל הנטל להוכיח את תביעתו על פי מאזן ההסתברויות במשפט האזרחי.

53. **כפי שיפורט להלן, אני סבורה כי בבחינת מאזן ההסתברויות, רהב עמד בנטל להוכיח את תביעתו בכל הקשור להסכם ההלוואה והתוספת להסכם ההלוואה, ואולם לא עמד בנטל להוכיח את תביעתו בכל הקשור להסכם ההלוואה השני או התוספת להסכם ההלוואה השני. כמו כן, אני סבורה כי יש לקבל את התביעה בכל הקשור להסכם ההלוואה אך ורק ביחס לקייזמן, ואילו דין התביעה כנגד גינצבורג להידחות במלואה בהעדר עילה ויריבות. ואנמק.**

הסכם ההלוואה

54. הסכם ההלוואה והתוספת לו, כאמור, צורפו לתצהירו של רהב (נספחים 1 ו-3, בהתאמה). כך גם רהב תמך את תצהירו בהעתק מסמך העברה בנקאית בסך 2,000,000 אירו מיום 11.6.2018 מחשבונו של מר איבצ'ר לחשבונו של קייזמן (נספח 2 לתצהיר רהב). **האמור במסמכים אלו לא נסתר לפניי.**

55. לכך יש להוסיף כי מתכתובות בין רהב לבין קייזמן (נספח 4 לתצהיר רהב), אשר לא נסתרו בחקירתו הנגדית של רהב, עולה כי קייזמן לא הכחיש בזמן אמת את חובו מכוחו של הסכם

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

ת"א 55296-01-22 רהב נ' קייזמן ואח'

ההלוואה והתוספת להסכם ההלוואה, ואף עדכן מפעם לפעם את רהב במאמציו להסדיר לכאורה את חובותיו. אפרט להלן חלק מהתכתובות האמורות:

א. ביום **15.1.2021** שלח רהב לקייזמן הודעה במסגרתה כתב: "אני מבין שאין לך פיתרון להחזרת הכסף בסך של 2 מליון אירו? פלוס 30 אלף אירו? אני צודק?"; על כך השיב קייזמן ביום **16.1.2021**: "אני עובד על לקבל הלוואה. קוראים לזה *hard money loan*. אם זה יגיע זה יהיה מצוין ובקרום מאד. ואם לא וזה ציפור על העץ. אז בטח שאין לי פתרון מיידי. אלא רק ארוך טווח [...] אם זה ייפול (ההלוואה) אני אדווח בכל מקרה".

ב. ביום **23.1.2021** כתב קייזמן לרהב: "הבטחתי לעדכן אותך. אתמול בשעה טובה קיבלתי הסכם לחתימה על הלוואה. זה נשלח לעורך דין ושבוע הבא מקווה להתקדמות גדולה לקראת השלמה וקבלת ההלוואה. אעדכן. אם זה יסתדר סביר להניח שבזמן. בקרוב ביותר אקבל את הכסף" [כך במקור]. על כך השיב לו רהב: "נתפלל".

ג. ביום **9.2.2021** כתב קייזמן לרהב את הדברים הבאים [בהשמטת ביטויים שאין מקום להעלותם על הכתב]: "רני רהב. אין לי שום כוונה בכלל להתחיל להתנצח איתך. את האמת, בא לי להחזיר את הכסף לברוך [הכוונה למר איבצ'ר – מ.ע.א.] ולך רק להגיד שאתה יכול [...] אני רוצה שברוך יקבל את הכסף ופשוט לא לשמוע את השם שלך יותר לעולם!!!! אין לי הרבה מאד מה להפסיד. אז מציע לך שתבדוק טוב טוב ואל תזלזל במילים שכתבתי. בחיי הקבר של אימא שלי. אני מתפלל שאקבל את הכסף ואעביר אותו ולא אשמע ממך יותר לעולם." ובהמשך "אני מתחייב פה עכשיו בחיי כל האהובים שלי בעולם הזה. אם אני זוכה לקבל את הכסף עבור מה שאני עובד עליו עכשיו והוא בשלבי סיום. מעביר [...] ורוצה לשכוח ממך!!!!" [ההדגשות הוספו – מ.ע.א.].

ד. ביום **19.6.2021** כתב קייזמן לרהב כי יש לו את היכולת להציע "מתווה מלא לסיום הסיפור". על כך השיב רהב "נקווה שאתה צודק".

56. הנה כי כן, תכתובות אלו מלמדות כי טענות הנתבעים בהליך זה (בפרט בסיכומיהם) באשר לתוקפו של הסכם ההלוואה והתוספת לו – הן טענות שלא מצאו ביטוי בזמן אמת בהתכתבויות קייזמן מול רהב, שכן קייזמן ראה עצמו מחויב להחזר הכספים שנטל כהלוואה על פי הסכם ההלוואה.

57. את זכותו של רהב לקבלת כספי ההלוואה מבסס הוא על הודעת ההמחאה (נספח 5 לתצהיר רהב) במסגרתה המחאה לו מר איבצ'ר את מלוא זכויותיו לפי הסכם ההלוואה "ו/או בקשר אליו", וכל סכום שייגבה יהווה מתנה עבור רהב. במסגרת סיכומיהם טוענים הנתבעים כי הודעת ההמחאה היא הסכם על תנאי מתלה – התנאי כי מר איבצ'ר ילך לעולמו – תנאי שלא התקיים – ועל כן אין לה תוקף. לפי הטענה, לפי סעיף 1(ב) לחוק המחאת חיובים, המחאה יכולה להיות מותנית כך שלא ניתן לתבוע את אכיפתה או לקבל פיצויים בגין הפרתה עד להתקיימות התנאי. נטען כי "בין לפני החתימה על כתב ההמחאה ובין לאחריו, רהב הודיע

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

ת"א 55296-01-22 רהב נ' קייזמן ואח'

לקייזמן שמר איבצ'ר רשם כי במותו החוב עובר לתובע" (פס' 3.2 לסיכומי הנתבעים) ומשכך, הואיל ומר איבצ'ר עדיין בחיים, התנאי המתלה טרם התקיים ולפיכך נכון לעת הזו ההמחאה משוללת כל תוקף.

58. לטענת הנתבעים, הדבר עולה מעדותו של רהב לפני בית המשפט, ומתכתובות וואטסאפ "שרהב הסתיר במכוון" (טענה שדינה דחייה, כפי שיפורט להלן) מהן עולה לפי הטענה שהודעת ההמחאה "היא כצוואה ותיכנס לתוקף רק לאחר מות איבצ'ר" (פס' 3.3 לסיכומי הנתבעים).

59. **מצאתי לדחות טענה זו מהנימוקים הבאים:**

ראשית, מקובלת עליי טענת רהב בסיכומי התשובה מטעמו, לפיה טענה זו מהווה הרחבת חזית אסורה שכן טענה זו מעולם לא הועלתה בכתבי ההגנה מטעם קייזמן או גינצבורג. די בכך כדי לדחות את הטענה.

שנית, למעלה מן הצורך ולגופו של עניין, עיון בהודעת ההמחאה עליה חתם מר איבצ'ר בפני קונסול בשגרירות ישראל בלימה, פרו ביום 3.7.2020 מעלה כי נכתב בה, בין היתר, כהאי לישנא [ההדגשות במקור – מ.ע.א.]:

2" הואיל ועד למועד זה עדי [קייזמן – מ.ע.א.] לא פרע את ההלוואה **אני ממחה בזאת בהמחאה גמורה ומוחלטת על פי חוק המחאת חיובים, תשכ"ט-1969, למר רן רהב [...]** **את מלוא זכויותי למימוש הסכם ההלוואה, זכויותי לגביית ההלוואה מעדי, לרבות את כל התשלומים כולם אשר מגיעים לי ו/או יגיעו אלי, ככל שיגיעו, על פי הסכם ההלוואה ו/או בקשר אליו ובכלל זאת את מימוש השעבוד על פי הסכם ההלוואה.**

רן רהב יהיה רשאי לפעול למימוש הסכם ההלוואה ולגביית כל התשלומים אשר מגיעים לי ו/או שיגיעו אלי על פי הסכם ההלוואה ו/או בקשר אליו לפי שיקול דעתו הבלעדי.

3. כל שינוי להסכם ההלוואה או ויתור או פשרה כלשהי בקשר לתשלום המגיע לי על פי הסכם ההלוואה יהיה **בסמכותו הבלעדית של רן רהב.**

4. כתב המחאת זכות זה הוא המחאה בלתי חוזרת ואינה ניתנת לביטול או לשינוי אלא בהסכמה מראש ובכתב שלי [...]

6. מבלי לגרוע מהאמור ובנוסף, היות ורן רהב השקיע ועשוי להשקיע משאבים רבים בגבייה, ברצוני להביע בזה את רצוני המפורש, בדעה צלולה, ללא כפיה וללא השפעה או פיתוי כי כל סכום שרן רהב יגבה, ככל שיגבה ומתי שיגבה מעדי יהיה **מתנה ממני לרן רהב**, והוא אינו נדרש ולא יידרש להשיב לי או למי מטעמי כל סכום שיגבה בהתאם לכתב זה.

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

ת"א 55296-01-22 רהב נ' קייזמן ואח'

7. אני מבקש להביע את רצוני המפורש כי כתב זה יעמוד בתוקף גם לאחר אריכות ימיי ושנותיי, הוא יהיה בר תוקף כשלעצמו, בפרט האמור בסעיף 6 לעיל וככל שיהיה בכך צורך ייחשב גם ובנוסף כהמחאת חוב לכל דבר ועניין ממני, ברוך איבצ'ר [...] לטובת מר רן רהב"

הנה כי כן, בניגוד לנטען על ידי הנתבעים, **לשונה של הודעת ההמחאה מלמדת כי אינה מותנית בתנאי כלשהו**, ולכל היותר נקבע בה כי זו תמשיך לעמוד בתוקפה לאחר אריכות ימיו ושנותיו של מר איבצ'ר, ובכל מקרה – כל סכום שיגבה רהב מקייזמן יהא **מתנה ממר איבצ'ר לרהב. שלישית**, אף לא מצאתי ממש בטענת הנתבעים לפיה בעדותו "התפתל רהב" עד שלבסוף הודה כי הודעת ההמחאה מותלית (לשם כך הפנו הנתבעים לעמ' 58–63 לפרוטוקול הדיון). עיון בפרוטוקול הדיון מעלה כי רהב דחה פעם אחר פעם את הטענה לפיה ההמחאה מותלית בפטירתו של מר איבצ'ר, ועמד כל כך כי הודעת ההמחאה קובעת כי כל סכום שייגבה יהא של רהב כמתנה (ע' 58 ש' 18–29; ע' 60 ש' 14–19; ע' 62 ש' 1–9; ע' 63 ש' 3–9). גרסתו של רהב בעדותו בנקודה זו הייתה סדורה ומהימנה ובכל מקרה ללא כל התפתלות, באופן שעולה בקנה אחד עם האמור בהודעת ההמחאה עליה חתם מר איבצ'ר.

רביעית, וכפי שיפורט להלן בהרחבה, אין כל היתכנות לביסוס טענות הנתבעים על יסוד מסמכים שנטען (באיחור משמעותי) כי "הוסתרו על ידי רהב" ולא גולו. מסמכים אלו, ככל שקיימים, אינם מצויים לפני בית המשפט כחלק מחומר הראיות, וברי כי לא ניתן לבסס טענות על יסודם, קל וחומר שלא ניתן לבסס על בסיסם קביעות שיפוטיות.

60. לאור האמור, המסקנה היא כי לא עלה בידי הנתבעים להוכיח כי נפל כל פגם בעצם משלוח הודעת ההמחאה לרהב (אשר מוענה גם לקייזמן), ומשכך מצאתי כי הוכח לפניי במידה הנדרשת כי רהב הוא בעל זכות התביעה כלפי קייזמן על פי הסכם ההלוואה והתוספת לו. נפנה עתה לבחון האם יש מקום לקבל את יתר טענות הנתבעים בסיכומיהם בכל הקשור להסכם ההלוואה.

הטענה בדבר הסתרה מכוונת של מסמכים מזיקים

61. ביום 5.2.2025 ולאחר שהוגשו **סיכומי רהב**, הגישו הנתבעים "בקשה למחיקת כתב התביעה בשל אי גילוי מסמך מזיק" (בקשה מס' 58). בתמצית ובקיצור נמרץ, נטען בבקשה כי רהב הסתיר תכתובות וואטסאפ בינו ובין קייזמן, הכוללות מסמכים המזיקים לרהב והשומטים את הקרקע תחת התביעה. נטען כי במהלך דיון ההוכחות "פלט" ב"כ רהב כי הסתרת המסמכים נעשתה במכוון כדי להציג רק חלקים המסייעים לתביעה, וזאת בניגוד לדבריו בטרם הדיון כי נמסרו כל המסמכים שהופיעו בתצהיר גילוי המסמכים.

62. רהב בתגובתו טען, בתמצית, כי מדובר בבקשה שמוטב היה אלמלא הייתה מוגשת מלכתחילה, שכן הוא ביצע גילוי ועיון במסמכים לפני כשנתיים, וכל המסמכים שגולו בגילוי המסמכים

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

ת"א 55296-01-22 רהב נ' קייזמן ואח'

הועברו לעיון הנתבעים בד בבד עם גילויים, וזאת לרבות תכתובות הוואטסאפ עליהן ביקש להסתמך. כך גם הנתבעים ערכו גילוי ועיון במסמכים שהתבקשו על ידם.

הנתבעים, כך נטען בתגובת רהב, לא הגישו כל בקשה לגילוי המסמכים, ורק ערב דיון ההוכחות שהתקיים פנו לב"כ רהב ודרשו גילוי מסמכים נוספים ספציפיים מעבר לאלו שגולו. בתגובתו הפנה רהב לדברי בית המשפט בדיון ההוכחות (ע' 13 ש' 13), לפיו אנו מצויים בשלב דיון ההוכחות ושלב גילוי המסמכים הסתיים זה מכבר, ואולם התיר לב"כ הנתבעים להציג כל תכתובות וכל הודעה שבין רהב לנתבעים שהיה ברצונו להציג.

63. לאחר שהנתבעים עמדו על מתן החלטה בבקשה, ביום 23.2.2025 דחיתי את בקשתם האמורה, תוך שקבעתי כי תיק זה אינו מצוי עוד בשלב שמיעת הראיות אשר חלף זה מכבר, אלא בשלב הגשת הסיכומים ולאחר שסיכומי רהב הוגשו. כן ציינתי כי בהקשר זה יש ליתן את הדעת לבקשת קייזמן עוד מיום 23.5.2023 שם ביקש מבית המשפט ארכה בת 30 ימים לשם סיום ההליך המקדמי של גילוי ועיון במסמכים. ארכה כמבוקש ניתנה בהחלטתי מאותו היום, וביום 3.7.2023 הוריתי על הגשת ראיות הצדדים בתיק. לבסוף קבעתי בהחלטתי כי משחלף שלב גילוי המסמכים בתיק, משחלף שלב הגשת הראיות בתיק ואף חלף שלב שמיעת הראיות ואנו מצויים בשלב הסיכומים וכפסע ממתן פסק דין – אין מקום לדון כעת בבקשה למחיקת כתב התביעה בשל "אי גילוי מסמך מזיק", ומכל מקום הטענות המועלות בגדרי בקשה זו מקומן להתברר ולהיות מוכרעות בפסק הדין. משכך, נדחתה הבקשה וקבעתי כי הוצאותיה יילקחו בחשבון בפסיקת הוצאות סיום ההליך.

64. והנה, טענות אלו הועלו פעם נוספת במסגרת סיכומי הנתבעים. הנתבעים טענו, כי טענת ההגנה היחידה של רהב בהקשר זה היא כי לא נשלחה דרישת גילוי ספציפית, וזאת תוך שהוא מתעלם מכך שבהתאם לתקנות סדר הדין האזרחי, חובת הגילוי והעיון המלאה היא "אוטומטית" ואינה מותנית בדרישה או בהחלטה. לפי הטענה, בתצהיר גילוי המסמכים של רהב מיום 1.12.2022 רהב ציין כי בידיו מסמכים נוספים, שעה שבתגובתו נרשם שמסר אותן, כך שהודה שהטעה ומסר מסמכים חלקיים.

65. כן נטען על ידי הנתבעים כי קיום תכתובות מזיקות וחשיבותן התגלו בחקירת רהב, שעה שהוא זה שהתעקש להקריא חלקים שלמים מהתכתובות ולאחר שעורך דינו סירב שמלוא התכתובות יצורפו לתיק. שוב חזרו הנתבעים על טענתם כי ב"כ רהב הודה בפה מלא כי החליט סלקטיבית מה לצרף בגילוי המסמכים, ואף סירב לאפשר צירוף התכתובות המלאות שהובאו לדיון. בכך נטען, כי תשובת רהב ובא כוחו ובוודאי הודאתם בכתב כי הסתרת תכתובות וואטסאפ נעשתה בכוונת מכוון, מראה כי זהו המקום להפעלת הסנקציה הקבועה בתקנות בגין הסתרת מסמכים מזיקים, כך שדין התביעה דחיה ולמצער מחיקה.

66. דין הטענה להידחות. ואנמק.

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

ת"א 55296-01-22 רהב נ' קייזמן ואח'

67. **ראשית**, במהלך דיון ההוכחות ביקש ב"כ הנתבעים להציג מסמכים שלא גולו במסגרת הליך גילוי המסמכים (ע' 12 ש' 25–29) ולאחר שמיעת התנגדותו של ב"כ רהב, ציינתי כי: **"אנחנו בשלב הוכחות. שלב גילוי המסמכים הסתיים זה מכבר. לא מגישים מסמכים שלא גולו בשלב גילוי המסמכים. אפשר לשאול שאלות והוא ישיב אבל לא תוגשנה ראיות שלא גולו במסגרת גילוי המסמכים. אני מבינה שאדוני נכנס לתיק בשלב מאוחר וזה לא אומר שכל סדר הדין האזרחי נמחק כלא היה"** (ע' 13 ש' 13–17).

68. ב"כ הנתבעים טען בדיון כי ככל שמסמכים לא גולו אזי בהתאם לתקנה 60(ג) לתקנות אם המסמך הוא מזיק ולא גולה רשאי בית המשפט להורות על מחיקת כתב התביעה (ויושם אל לב כי זו אותה טענה שעלתה בבקשה מס' 58, שנדחתה כאמור, כמו גם הועלתה בסיכומי הנתבעים). לאור כך קבעתי בתחילת חקירתו הנגדית של רהב, כי ב"כ הנתבעים רשאי יהא להציג מסמכים לרהב תוך הפניית שאלות רלוונטיות, אך לא תוגשנה ראיות שלא גולו במסגרת גילוי המסמכים, ואלו אינן ראיות או מסמכים המצויים בתיק בית המשפט.

69. מכאן, שכל מסמך שהוצג לרהב בחקירתו הנגדית, ושהוקרא על ידו (פעמים רבות לבקשת ב"כ הנתבעים), אינו בגדר ראיה שהתקבלה לתיק, ובכל מקרה לא מצאתי בעובדה כי הוקראו על ידי רהב משום שהתבקש לעשות כן על ידי ב"כ הנתבעים משום ללמד על החשיבות של המסמכים בהכרח, כפי שנטען על ידי הנתבעים בסיכומיהם.

70. כך או כך, פעמים רבות בסיכומיהם טענו הנתבעים כי יש מקום לקבוע קביעות שיפוטיות על בסיס אותם "מסמכים שהוסתרו" על ידי רהב כביכול ולא גולו במסגרת גילוי המסמכים "ושהוקראו על ידו" בחקירתו הנגדית, אלא **שמסמכים אלו אינם חלק מחומר הראיות** בתיק ואינם מונחים לפני בית המשפט, ועל כן כל טענה של הנתבעים לפיה יש לקבוע על יסודם קביעות משפטיות – אינה בעלת היתכנות, ולו משום העובדה שבית המשפט אינו חשוף למסמכים אלו.

71. **שנית**, מקובלת עליי טענת רהב, כי בין הצדדים התקיים הליך גילוי ועיון במסמכים במהלך שנת 2023, ועל פני הדברים הנתבעים עצמם ערכו הליכי גילוי ועיון, ואולם מני אז הוריתי על סיום שלב ההליכים המקדמיים בתיק – ולא הוגשה כל בקשה או הועלתה כל טענה בקשר לגילוי המסמכים או ההליכים המקדמיים.

מעבר לכך, איני סבורה שהוכח לפניי כי במהלך חקירתו הנגדית של רהב התגלה כי רהב "הסתיר במכוון" איזה מהמסמכים שבידיו, ודומה כי הבקשות לגילוי מסמכים הועלו על ידי הנתבעים באמצעות בא כוחם, אשר פנה לבא כוח רהב רק ערב דיון ההוכחות. כפי שכבר צוין בהחלטתי מיום 23.2.2025, המועד שבו הועלתה טענה בדבר אי גילוי מסמך מזיק הוא כשנתיים לאחר שלב סיום ההליכים המקדמיים בתיק (ביום 3.7.2023), ולאחר שאף ניתנה לקייזמן, **לבקשתו**, ארכה לשם סיום ההליכים המקדמיים בתיק.

72. משכך איני סבורה כי יש ממש בטענת הנתבעים, לפיה יש מקום בנסיבות אלו להפעלת הסנקציה של מחיקת כתב התביעה הקבועה בתקנה 60(ג) לתקנות. לא זו בלבד שלא הוכח כי רהב לא גילה

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

ת"א 55296-01-22 רהב נ' קייזמן ואח'

מסמך מזיק כלשהו שיש לגלותו או כי לא נענה לדרישה לעיין במסמך שגילה, אלא שמצאתי כי בין הצדדים התקיימו הליכי גילוי ועיון לפי הוראות הדין, וממילא לא נשללה מהנתבעים כל זכות דיונית להעלות טענה לגבי הליכי הגילוי והעיון בזמן אמת ובמועד המתאים לכך.

73. **שלישית**, לא מצאתי ממש באיזה מהטענות החמורות שהופנו בסיכומי הנתבעים כלפי רהב ובא כוחו בכל הקשור להליך גילוי המסמכים, לרבות לא בטענה כי "הודה בפה מלא שהחליט סלקטיבית מה לצרף ומה לא". מוטב היה אלמלא טענות אלו, הנעדרות ביסוס מפרוטוקול הדיון או באיזה מהמסמכים והראיות המונחים לפני בית המשפט – לא היו מועלות כלל. התנגדותו בדיון של ב"כ רהב להגשת מסמכים אשר לא גולו (ע' 14 ש' 33–34) מעוגנת בדיון, ועולה בקנה אחד עם הוראתי במהלך הדיון לפיה לא יוגשו ראיות שלא גולו במסגרת הליך גילוי המסמכים (ע' 13 ש' 15).

74. **ולבסוף ולמען לא ימצא הנייר חסר** יצוין כי ב"כ הנתבעים קיבל יד חופשית בחקירת רהב והקריא לו מתוך המסמכים אשר על פי הטענה הינם מזיקים, ורהב השיב לכל השאלות באופן מלא ובפירוט רב, ומשכך אין במסמכים אלו כדי לשנות את המסקנות העובדתיות בתיק זה.

הטענה בדבר הפטר לפי הודעת ההמחאה

75. הנתבעים טוענים כי לאור הודאות חוזרות ונשנות של רהב (בתכתובות שאותן "הסתיר במכוון" לפי הטענה שנדחתה לעיל), כי הוא חייב אישית בהלוואה, ולאור הודעת ההמחאה שבפועל הפטירה את רהב, יש לראות גם את הנתבעים כפטורים ממנה ולדחות את התביעה, לפי סעיף 55(ג) לחוק החוזים (חלק כללי), התשל"ג-1973.

76. לטענתם, בהתכתבויות שרהב "הסתיר", הוא הודה בחבותו האישית ואף כתב לקייזמן כי מר איבצ'ר "רואה בי [הכוונה לרהב – מ.ע.א.] את הלווה לא בד", וכן כתב שהוא מקווה שההנפקה שרהב וקייזמן תכננו תתחיל לזוז "שנוכל להחזיר לאייל ולברוך [הכוונה למר איבצ'ר – מ.ע.א.]". הנתבעים טענו שאף בדיון ההוכחות הודה רהב שמר איבצ'ר אמר לו "אני נתתי את הכסף כי אתה ביקשת רני רהב, אתה התחייבת להחזיר אותו" (ע' 60 ש' 17–19).

77. לפיכך, טוענים הנתבעים, כי ככל שהודעת ההמחאה תקפה, הרי שמרגע שרהב הופטר מחובו, כך גם הופטר קייזמן. מאחר ולמר איבצ'ר אין זכות תביעה כלפי רהב, הרי שמקל וחומר אין לרהב זכות תביעה כלפי קייזמן או גינצבורג, ודין התביעה להידחות על הסף. **דין הטענה להידחות מהנימוקים הבאים.**

78. **ראשית**, הטענה כולה מבוססת על הנחת יסוד לפיה "כתב ההמחאה בפועל הפטיר את רהב" (פס' 4.1 לסיכומי הנתבעים). מעבר לכך שטענה זו אינה ברורה די הצורך שכן הודעת ההמחאה כשמה כן היא – הודעה הממחה את מלוא **זכויותיו** של מר איבצ'ר מכוחו של הסכם ההלוואה, הרי שהודעת ההמחאה, **בלשונה הברורה**, אינה מעמידה את רהב בחזקת "חייב" כטענת הנתבעים, אלא בחזקת "נושה" (ויצוין כי הודעת ההמחאה ממילא אינה יכולה להעמידו בחזקת "חייב" מבלי לקבל את הסכמת רהב, לפי סעיף 6 לחוק המחאת חיובים), משכך, אין כל בסיס

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

ת"א 55296-01-22 רהב נ' קייזמן ואח'

- להנחת היסוד העומדת בבסיס טענת הנתבעים לפיה הודעת ההמחאה הפטירה את רהב, או כי העמידה אותו בחזקת "חייב" לצדו של קייזמן.
79. **שנית**, התכתובות אליהן מפנים הנתבעים שצורפו כנספחים לכתב ההגנה מטעם קייזמן (בעמ' 56 ו-58) אינן ראיות שהוגשו במסגרת הליך זה, ונעדרות כל משקל ראיתי. שעה שלא הותר לנתבעים להגיש את ראיותיהם, הרי שאין לראות במסמכים שצורפו כנספחים לכתב ההגנה כראיות שהוגשו כדין.
80. יחד עם זאת, הרבה למעלה מן הצורך ועל מנת לא יצא פסק הדין חסר, יצוין כי עיון בתכתובות אלו מעלה כי הן מהוות על פני הדברים חלק מהתכתובות ארוכה בין רהב לקייזמן, במסגרתה ציין רהב כי "הוא [הכוונה למר איבצ'ר – מ.ע.א.] רואה בי את הלווה לא בכך". מכאן מסיקים הנתבעים כי אף רהב הוא בחזקת חייב לצדם, כאמור. אלא שדומני כי זו אינה המסקנה המתבקשת מהתכתובות זו. ודוק.
81. מעבר לעובדה כי לשם המחאת חיוב נדרשת כאמור הסכמת הנמחה לפי סעיף 6 לחוק המחאת חיובים, הרי שכפי שהדברים עלו בעדותו של רהב בבית המשפט (והדבר לא נסתר בחקירתו הנגדית) לשיטתו של רהב מר איבצ'ר ראה בו "לווה" במובן "אחראי" להחזר ההלוואה שהעניק לקייזמן (למשל, בין היתר: ע' 22 ש' 29 – ע' 23 ש' 8; ע' 24 ש' 3–6), וזאת על רקע יחסי הקרבה בין רהב ומר איבצ'ר, יחסים שהולידו את הסכם ההלוואה לקייזמן. משכך, ועל אף היעדר משקל ראיתי לנספחי כתב ההגנה מטעם קייזמן, הרי שדבריו של רהב בזמן אמת בהתכתבויותיו מול קייזמן, אשר צורפו כנספחים לכתב ההגנה מטעם קייזמן, עולים בקנה אחד עם דבריו של רהב בעדותו לפני בית המשפט ותומכים בגרסתו, ואינם תומכים בטענת הנתבעים.
82. **שלישית**, גם בנקודה זו, אין כל יסוד לניסיון הנתבעים להסתמך על "התכתבויות שרהב הסתיר". מסמכים אלו, ככל שקיימים, אינם מצויים לפני בית המשפט כחלק מחומר הראיות, וברי כי לא ניתן לבסס טענות על יסודם, קל וחומר שלא ניתן לבסס מכוחם קביעות שיפוטיות. ממילא, לא מצאתי כי דבריו של רהב בנקודה זו בעדותו (ע' 60 ש' 9–19) מלמדים כי רהב היה במעמד של חייב שהופטר מחובו, כפי שטוענים הנתבעים, מה גם שלא מצאתי כל בסיס לטענה כי רהב היה כלל במעמד של חייב.

הטענה לפיה הודעת ההמחאה מהווה חוזה למראית עין

83. לטענת הנתבעים בסיכומיהם, הודעת ההמחאה היא חוזה למראית עין ומשכך דינה בטלות, ונטל ההוכחה על רהב להראות שהודעת ההמחאה אינה למראית עין – ומשלא עשה כן – דין התביעה להידחות. כך נטען, כי בענייננו קיימים "אותות מרמה" רבים, המלמדים כי מדובר בחוזה למראית עין, בלתי אכיף ובטל.
84. על חמישה "אותות מרמה" בהודעת ההמחאה מצביעים הנתבעים בסיכומיהם, ואלו הם, בתמצית:

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

ת"א 55296-01-22 רהב נ' קייזמן ואח'

הראשון, רהב לא עדכן את קייזמן אודות ההמחאה בזמן אמת, ואפילו במכתב מעורך דינו לא צוין הדבר. רהב נמנע מלהשיב לשאלת בית משפט האם התריע בפני מר איבציר שהוא לא יכול לקבל את ההמחאה בשל היותו בורר. הדבר מלמד לפי הטענה כי רהב התייחס להודעת ההמחאה כמסמך חסר תוקף, שאחרת בזמן אמת היה מיידע את קייזמן אודותיו ובוודאי שבמסגרת מכתב עורכת דינו הדבר היה נרשם.

השני, אילו ההמחאה לא הייתה למראית עין, רהב היה משלם מס הכנסה החל על מתנה מתושב חוץ. אמנם רהב הצהיר בעדותו שהוא משלם את כל מסיו במועד, אלא שהוא הודה שלא שילם מס על המתנה, לכאורה, שקיבל, ומכאן שגם רהב ידע בזמן אמת שמדובר בהסכם למראית עין, שאחרת היה מדווח עליו לרשות המסים.

השלישי, אילו ההמחאה לא הייתה למראית עין, רהב היה משלם מס הכנסה ומע"מ על השירותים שסיפק, שכן סעיף 7 להודעת ההמחאה קובע כי בשל העובדה שרהב השקיע ועשוי להשקיע משאבים רבים בגביית החוב, כל סכום שייגבה על ידי רהב יהיה מתנה, ועל כן מדובר בהסכם למתן שירותים ולא בהסכם מתנה. אי תשלום המס מראה שרהב לא ראה בהודעת ההמחאה מסמך אמיתי.

הרביעי, אילו ההמחאה לא הייתה למראית עין, מר איבציר לא היה ממשיך להתייחס לרהב כאל חייב.

החמישי, המחאה החוב לא מתיישבת עם תכתובות שהוסתרו על ידי רהב ובהן מדווח שמר איבציר כועס עליו, ומשכך ההמחאה אינה אלא הסכם למראית עין.

85. **דין הטענה להידחות.**

בניגוד לטענת הנתבעים, הנטל להוכיח כי הודעת ההמחאה היא הסכם למראית עין מונח לפתחם, ורהב אינו נדרש להוכיח כי הודעת ההמחאה אינה הסכם למראית עין. לטענת הנתבעים, משום "אותות המרמה" העולים לכאורה מהודעת ההמחאה, הועבר הנטל לרהב לסתור כי אין המדובר בחוזה למראית עין, ואולם איני סבורה כי אף ראשיתם של "אותות המרמה" הנטענים הוכחו בהודעת ההמחאה.

86. כך, באשר למכתבים שנשלחו לפי הטענה מב"כ רהב ובהם לפי הטענה לא אוזכרה הודעת ההמחאה – הרי שאלו אינם חלק מחומר הראיות בתיק זה והם אינם מונחים לפני בית המשפט. אין כל יסוד לניסיון להיאחז בראיות שאינן קיימות, ואין כל היתכנות לקביעת קביעות שיפוטיות מכוחן. אין צורך לחזור על שנאמר באשר לכל ניסיון של הנתבעים להתבסס על תכתובות "שהוסתרו" ושאינם חלק מחומר הראיות שלפני בית המשפט. ברי, כי ראיות שאינן קיימות אינן יכולות ללמד על "אותות מרמה" בהודעת ההמחאה.

87. כמו כן, לא הונח כל בסיס ראיתי לטענה לפיה רהב נמנע מתשלום מס כלשהו וממילא שאלה זו אינה עומדת להכרעה בתיק זה. שאלת חבותו של רהב במס מכל סוג שהוא אינה רלוונטית

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

ת"א 55296-01-22 רהב נ' קייזמן ואח'

לשאלת תוקפה החוזי של הודעת ההמחאה. כך או כך, עדותו של רהב לפיו הוא משלם את כל מסיו במועד לא נסתרה (ע' 44 ש' 18–22).

88. כמו כן, לא מצאתי בסיס לטענה לפיה לו ההמחאה הייתה אמיתית, מר איבצ'ר לא היה ממשיך להתייחס לרהב כאל "חייב", משום שכאמור וכפי שנקבע לעיל, לא מצאתי כי הוכח לפני כי מר איבצ'ר ראה ברהב "חייב", וממילא אין בכך משום "אותות מרמה" המעידים כי המדובר בהודעת המחאה למראית עין.

89. יוער כי מקובלת עליי הטענה כי הנתבעים בכתבי ההגנה מטעמם לא העלו את הטענות שהעלו בסיכומיהם ביחס ל"אותות המרמה", אלא שהעלו טענות שונות אחרות בגין יש לבטל את החוזה בהיותו "בלתי חוקי ובלתי מוסרי" הנוגד את תקנת הציבור (למשל פס' 92 לכתב ההגנה מטעם קייזמן). גם בכך יש הרחבת חזית אסורה, וגם מטעם זה דין הטענה להידחות.

הטענה לפיה הודעת ההמחאה מהווה הסכם בלתי חוקי למתן שוחד

90. לטענת הנתבעים בסיכומיהם, גם אם הודעת ההמחאה היא חוקית וכשרה, אזי מדובר בהסכם בלתי חוקי שכל תכליתו היא מתן שוחד, לאור מעמדו של רהב כבורר בין הצדדים, ולכן אינו אכיף. לחילופין, הדבר מוכיח שהודעת ההמחאה היא הסכם למראית עין בלבד ואינו אכיף. כך טוענים הנתבעים, כי לפי סעיף 34(כד) לחוק העונשין, התשל"ז-1977 "עובד ציבור" הוא גם בורר, ולפי סעיפים 293 ו-294 לחוק העונשין, כשוחד תיחשב גם טובת הנאה וזאת גם אם טרם החל הבורר במילוי תפקידו. משכך, מתן טובת הנאה לבורר היא שוחד.

91. הנתבעים טוענים כי בהתאם להסכם ההלוואה רהב ישמש כבורר בין הצדדים באופן מידי במקרה של מחלוקת ורהב הודה שקיבל עליו את התפקיד ומכאן שהחל לשמש כבורר. לטענתם, תניית הבוררות הופעלה ביום 8.7.2018, ורהב הודה ששימש כבורר בין הצדדים לכל הפחות מגמר השנה הראשונה ממתן ההלוואה. משכך טוענים הנתבעים, כי מדובר בחוזה בלתי חוקי למתן שוחד, ומשכך בטל, שכן חתימה על הודעת ההמחאה תוך שרהב משמש כבורר שהחל בתפקידו, משמע שוחד לרהב ולכן הודעת ההמחאה היא הסכם בלתי חוקי, בלתי אכיף ובטל.

92. **דין הטענה להידחות.**

93. לא הוכח לפניי כי רהב שימש כבורר בפועל בין הצדדים. אמנם, הוסכם על ידי הצדדים בהסכם ההלוואה כי רהב ישמש כבורר מוסכם על ידי הצדדים במקרה של מחלוקת, אך בניגוד לטענת הנתבעים, לא הוכח לפניי כי אכן התקיימה בוררות בין הצדדים וכי רהב שימש כבורר בפועל. אף לא מצאתי כטענת הנתבעים כי רהב הודה בעדותו כי שימש כבורר, אלא שלכל היותר הוכח שרהב, אשר אין מחלוקת שהוא זה שחיבר בין מר איבצ'ר לקייזמן בכל הקשור להסכם ההלוואה – פעל לשם הנעת קייזמן להחזרתה. משכך, אף לא מצאתי כל בסיס לטענה לפיה בבסיס הודעת ההמחאה עומדת מטרה בלתי חוקית למתן שוחד לרהב כבורר, שכן כאמור רהב לא שימש כבורר בין מר איבצ'ר ובין קייזמן.

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

ת"א 55296-01-22 רהב נ' קייזמן ואח'

94. מכל מקום, מובן כי התובענה שלפניי היא תובענה אזרחית אשר אינה עוסקת בטענות שמקורן בדין הפלילי ואין זהו המקום לדון בשאלת התקיימותן של עבירות פליליות המיוחסות על ידי הנתבעים לרהב וממילא – אלו לא הוכחו על ידי הנתבעים אף לא בראשית ראייה.

95. יוער כי גם כאן, מקובלת עליי טענת רהב בסיכומי התשובה מטעמו, לפיה טענה זו מהווה הרחבת חזית אסורה שכן טענה זו לא הועלתה בכתבי ההגנה מטעם מי מהנתבעים. גם בכך די כדי לדחות את הטענה.

הטענה לפיה הודעת ההמחאה נעדרת תוקף משהחוק אוסר על המחאת חיוב במקרה זה

96. לטענת הנתבעים, גם אם לא מדובר בהמחאה למראית עין, הרי שזו נעדרת כל תוקף משלא ניתן להמחות זכות שעבירותה מוגבלת לפי דין, על פי מהות הזכות או הסכם ההלוואה, ובמקרה זה שלוש מגבלות העבירות מתקיימות.

97. כך נטען, כי לא ניתן להמחות את הזכות מכוח הסכם ההלוואה, משום שגם אם נתעלם מעבירת השוחד כאמור וכנטען לעיל, על רהב שהתחייב לשמש כבורר בין קייזמן לבין מר איבצ'ר חלות חובות אמון כבורר, ולכן לא היה יכול הוא לקבל את המחאת הזכות מאחד הצדדים לבוררות. משכך נטען שעבירות ההלוואה הייתה מוגבלת לפי דין.

98. כמו כן, המחאת ההלוואה ממר איבצ'ר לרהב ללא אישור קייזמן הייתה מוגבלת, לפי הטענה, לפי מהות הזכות. נטען, שרהב לא יכול לאחוז במקל משני קצותיו ומחד לטעון שהוא בורר וכי לא ניתן להעביר את הבוררות לאף אדם אחר (פס' 17 לתגובת רהב מיום 31.12.23), ומאידך לטעון שניתן לבצע אליו וללא אישור קייזמן המחאה של מלוא הזכויות של המלווה ובכך לסכל את הבוררות.

99. כמו כן, טוענים הנתבעים כי בהינתן נוסח סעיף 7.4 להסכם, העברת הזכות מוגבלת גם לפי הסכם ההלוואה, משום ששמו של רהב צוין במפורשות כבורר מוסכם בין הצדדים במקרה של מחלוקת ורהב אף הוסיף את חתימתו על הודעת ההמחאה. משכך, נטען כי לא היה ניתן להמחות את הזכות מכוחה של הודעת ההמחאה.

100. דין הטענה להידחות.

101. סעיף 1(א) לחוק המחאת חיובים קובע: **"זכותו של נושה, לרבות זכות מותנית או עתידה לבוא, ניתנת להמחאה ללא הסכמת החייב, זולת אם נשללה או הוגבלה עבירותה לפי דין, לפי מהות הזכות או לפי הסכם בין החייב לבין הנושה"**. לטענת הנתבעים, כל שלוש מגבלות העבירות לפי חוק המחאת חיובים מתקיימות במקרה דנן. לא מצאתי ממש בטענות אלו.

102. באשר להגבלה על פי דין הנטענת, לפיה משעה שעל רהב חלות חובות אמון כבורר לא יכל הוא לקבל את המחאת הזכות מאחד הצדדים לבוררות, ומשכך לפי הטענה עבירות ההלוואה הייתה מוגבלת לפי דין. לא מצאתי ממש בטענה זו, שכן כפי שקבעתי לעיל – רהב לא שימש בפועל כבורר בין קייזמן ובין מר איבצ'ר.

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

ת"א 55296-01-22 רהב נ' קייזמן ואח'

103. באשר להגבלה הנטענת על פי מהות הזכות. במסגרת הודעת ההמחאה, המחאה מר איבצ'ר את מלוא זכויותיו למימוש הסכם ההלוואה, זכויותיו לגביית ההלוואה מקייזמן, לרבות כל התשלומים כולם על פי הסכם ההלוואה. **מהות הזכות הנמחית היא כספית.** מושכלות יסוד הן כי :

"הזכות לקבל כסף היא דוגמה קלאסית למקרה בו לא קיימת חשיבות לזהות הנושה. כשם שנושה אינו נוהג לייחס חשיבות למקורו של הכסף המשולם לו, ולכן חיוב כספי יכול להיות מקוים בידי אחר, כך מבחינת החייב אין חשיבות לזהות המקבל, ובלבד שייפטר מחבותו בעקבות התשלום. שינוי הנושה אינו משפיע על היקף חיובו של החייב, משום שלא קשה יותר לשלם כסף לפלוני מאשר לאלמוני. קיום החיוב, במקרה זה, אינו מצריך הפעלת שיקול דעת מצד הנושה, ולכן אישיותו איננה חשובה. קשה אפוא להעלות על הדעת מקרה בו העברתה של זכות לקבל כסף לא תתאפשר מכוח מהות הזכות". [שלום לרנר **המחאת חיובים** 228 (2002)].

104. הלכה ידועה היא כי רק במיעוטם של מקרים זכות נתונה תיחשב כבעלת אופי אישי ובלתי עבירה: **"הזכויות האישיות, שרק בעל הזכות רשאי לממשן, הן זכויות נדירות... זכות היא בת המחאה, כאשר אין זה משנה לחייב כלפי מי עליו לבצע את החיוב"** [דברי הנשיא שמגר בע"א 261/84 **רפאלי נ' חנניה**, פ"ד מ(4) 561, 573 (1986)]; **"והגבלת העבירות לגבי חיובים כספיים נדירה שבעתיים"** [דברי המשנה לנשיא לוינ בע"א 4548/91 **משקי עמק הירדן אגודה מרכזית חקלאית שיתופית בע"מ נ' הספקה חברה מרכזית לחקלאים בע"מ (בפירוק)**, פ"ד נג(4) 8, 15 (1999)].

105. בענייננו, מהות הזכות הנמחית היא כאמור זכות לחיוב כספי. משכך, הטענה כי המחאת זכותו של מר איבצ'ר לקבלת כספי ההלוואה בחזרה לרהב הייתה מוגבלת עד כי הודעת ההמחאה כולה נעדרת כל תוקף וזאת רק משום נוסחה של תניית הבוררות – אין בה ממש.

106. ברי, כי לו היה חפץ קייזמן בבירור המחלוקת אל מול רהב במסגרת הליך בוררות, לרבות באשר לתוקפה של הודעת ההמחאה – הרי שהיה עליו לטעון זאת במועד המתאים לכך. ואולם, וכזכור, טענות דומות לאלו שהועלו במסגרת סיכומי הנתבעים כבר נדחו במסגרת החלטתי מיום **1.1.2024** בבקשת הנתבעים להורות על עיכוב הליכים מחמת תניית בוררות, תוך שציינתי שם (בפס' 17) כי **"לא למותר לציין כי הצדדים להסכם נקבו בשמו של המשיב כבורר, וברי כי לא ניתן למנותו כבורר. משעה שמר איבצ'ר כלל אינו צד לתובענה זו הרי שלא ניתן לבחון את השאלה מהו אומד דעת הצדדים ביחס למינויו של בורר אחר במקומו"** (בקשת רשות ערעור על החלטתי האמורה נדחתה על ידי בית המשפט העליון ברע"א 1694/24 ביום **18.4.2024**).

107. באשר להגבלה הנטענת על פי הסכם ההלוואה – גם בטענה זו לא מצאתי כל ממש. העובדה כי תניית הבוררות נקבה בשמו של רהב, אין בה כשלעצמה להעיד כי מהות הזכות – הזכות לקבלת

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

ת"א 55296-01-22 רהב נ' קייזמן ואח'

כספי ההלוואה בחזרה – הייתה מוגבלת עד כדי שכל הודעת ההמחאה נעדרת כל תוקף, כפי טענת הנתבעים.

108. בנקודה זו יצוין למעלה מן הצורך כי כל טענות הנתבעים בהקשר זה מבקשות הלכה למעשה לתקוף את תוקפה של הודעת ההמחאה. משכך, במלוא הזהירות המתחייבת, דומה כי לשם קביעה בדבר בטלות הודעת ההמחאה היה על הנתבעים לנקוט בהליך נגד מר איבצ'ר ולעתור לסעד מתאים כמיטב חכמתם, או לכל הפחות לזמנו לעדות ולו על מנת שיהא בה להטיל דופי בתוקפה של הודעת ההמחאה. משהדבר לא נעשה, אין מקום לטעון, כטענת הגנה, לבטלותה של הודעת ההמחאה, שהנתבעים כלל אינם צד לה (הגם שקייזמן מוען להודעת ההמחאה לצד רהב).

109. ערה אני לכך כי הנתבעים ביקשו לטעון שרהב לא היה רשאי "לקבל" את המחאת הזכות ממר איבצ'ר, ואולם מעבר לכך שטענה זו אינה מעוגנת בדיון, הרי שהיעדרות לטענה פירושה קביעה שיפוטית כי הודעת ההמחאה נעדרת כל תוקף, על כל הכרוך ומשתמע מכך מבחינת הצד הממחה והצד הנמחה להודעת ההמחאה – רהב ומר איבצ'ר. לשם כך, כאמור, עמדו בפני קייזמן אפשרויות דיוניות שונות – ומשלא נקט באף אחת מהן, דין טענת הגנה זו להידחות. 110. ולבסוף, גם כאן, מקובלת עליי טענת רהב בסיכומי התשובה מטעמו, לפיה טענה זו מהווה הרחבת חזית אסורה שכן טענה זו מעולם לא הועלתה בכתבי ההגנה מטעם קייזמן או גינצבורג. גם בכך די כדי לדחות את הטענה.

הטענה בדבר אי הבאת עדים

111. לטענת הנתבעים, רהב נמנע מהבאת מר איבצ'ר לעדות, שהוא עד מרכזי לתביעה ו"היחיד" שיכול לשפוך אור על הודעת ההמחאה. כן נטען על ידם (בפס' 11.4 לסיכומיהם) כי "כאשר רהב במתכוון לא הביא את איבצ'ר לעדות וכאשר מהנתבעים נשללה הזכות להביא עדויות בשל הייצוג הרשלני לו זכו... ברור כי הסיבה שבעטיה רהב לא הביא את איבצ'ר היא מכיוון שהבאתו הייתה גורמת לקריסת התביעה". כן טוענים הנתבעים כי רהב נמנע מלהביא את עורכת הדין שייצגה את קייזמן מטעם רהב בחתימת ההלוואה ולאחר מכן, לפי הטענה, ייצגה בניגוד עניינים את רהב כנגד הנתבע, והיא התרשלה לפי הטענה ברישום השעבוד כאמור לעיל.

112. לא מצאתי כל ממש בטענות אלו.

ההלכות בדבר המשמעות הראייתית שעניינה הימנעות מאי הבאת עד רלוונטי, קל וחומר כאשר מדובר בעד חשוב אשר יכול ועדותו הייתה שופכת אור ואף היה בה משום לתמוך בגרסתם של הנתבעים – ידועות [ראו: ע"א 548/78 פלונית נ' פלוני, פ"ד לה(1) 760, 736 (1980); ע"א 55/89 קופל (נהיגה עצמית) בע"מ נ' טלקאר חברה בע"מ, פ"ד מד(4) 595, 602–603 (1990); ע"א 465/88 הבנק למימון ולסחר בע"מ נ' מתתיהו, פ"ד מה(4) 658, 651 (1991); ע"א 2275/90 לימה חברה ישראלית לתעשיות כימיות בע"מ נ' רוזנברג, פ"ד מז(2) 605, 614–615 (1993); ע"א

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

ת"א 55296-01-22 רהב נ' קייזמן ואח'

27/91 קבלו נ' ק' שמעון, עבודות מתכת בע"מ, פ"ד מט(1) 450, 457 (1995); ע"א 4226/05 בנק אגוד לישראל בע"מ נ' אטיאס, פס" 7 (נבו 24.1.2006).

113. גם אם מר איבצ'ר לא העיד מטעמו של רהב, לא עמדה בפני הנתבעים כל מכשלה דיונית להגשת בקשה לזימונו לעדות מטעמם, אך הם בחרו שלא לעשות כן. למעשה, כפי שפורט בהרחבה לעיל, הם אף לא הגישו ראיותיהם במועדים שנקבעו לשם כך, אף לא לאחר מספר הזדמנויות שניתנו להם לעשות כן. אין לנתבעים להלין אלא על התנהלותם בלבד. ככל שסברו הנתבעים כי מר איבצ'ר הוא עד מרכזי ו"היחיד" שיכול לשפוך אור על הודעת ההמחאה, אשר במסגרת הגנתם הם מבקשים לשלול את תוקפה, הרי שהיה עליהם לפעול לזימונו לעדות. העובדה שלא עשו כן (גם אם לטענתם בסיכומיהם משום "ייצוג רשלני"), אינה מעבירה את הנטל לרהב לזמנו לעדות. בכל מקרה, היא אינה מוליכה למסקנה כי הבאתו לעדות הייתה "גורמת לקריסת התביעה", בהינתן חומר הראיות שהוצג לפני בית המשפט, אשר די היה בו לשם הוכחת התביעה בכל הקשור להסכם ההלוואה.

114. הדברים נכונים גם באשר לעורכת הדין, אשר ככל שסברו הנתבעים שיש מקום לזמנה לעדות לשם הוכחת גרסתם – היה עליהם לעשות זאת באחת מבין ההזדמנויות הרבות שניתנו להם לעשות כן. משלא ביקשו לזמנה לעדות, ושעה שממילא לא הוטל כל צל צלו של דופי בפעילותה במסגרת הליך זה – דין הטענה להידחות.

טענות נוספות שהעלו הנתבעים בסיכומיהם

115. טוענים הנתבעים בסיכומיהם כי לרהב אשם תורם של 100% מקום בו לא פעל לרישום הבטוחה הקבועה בהסכם ההלוואה, וזאת אף שהודה, לפי הטענה, שהמסמכים שנדרשו לשם רישום הבטוחה התקבלו בידו ואולם נמנע מלפעול לרישום או למימוש אותה בטוחה. משכך, לפי הטענה, דין התביעה להידחות במלואה. **לא מצאתי ממש בטענה זו.** ראשית, משום שגם טענה זו לא הועלתה בכתבי ההגנה מטעם הנתבעים, ומדובר בהרחבת חזית באופן שמצדיק את דחייתה. שנית, גם אם רהב לא פעל לרישום הבטוחה מכוח הסכם ההלוואה או למימושה (ואיני סבורה שהדבר הוכח), הדבר אינו פוטר את קייזמן מהשבת הכספים שנטל מכוחו של הסכם ההלוואה. קבלת הטענה פירושה, במובנים רבים, כי "חוטא ייצא נשכר", וזאת אין להתיר.

116. באשר לטענת הנתבעים בסיכומיהם לפיה הפיצוי המוסכם שבהסכם ההלוואה נקבע ללא כל יחס סביר לנזק שניתן היה לראותו מראש בעת כריתת החוזה כתוצאה מסתברת של ההפרה לפי סעיף 15(א) לחוק החוזים (תרופות בשל הפרת חוזה), התשל"א-1970 ומשכך על בית המשפט להפחיתו או לשלול אותו – **דין טענה זו להידחות.** הטענה לא הועלתה בכתבי ההגנה מטעם הנתבעים ומשכך מהווה הרחבת חזית אסורה.

מעבר לכך, אף בפסיקה אליה הפנו הנתבעים בסיכומיהם, נקבע כי **יעל הצד שהפר את החוזה ושמבקש להפחית בדיעבד את הפיצוי המוסכם מוטל הנטל לשכנע את בית המשפט כי לא מתקיים כל יחס סביר בין הפיצוי המוסכם לבין הנזק שניתן היה לצפותו מראש כתוצאה**

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

ת"א 55296-01-22 רהב נ' קייזמן ואח'

מסתברת של ההפרה. על צד זה מוטל גם הנטל להביא ראיות להוכחת טענותיו " [ראו: ע"א 8506/13 זאבי תקשורת אחזקות בע"מ נ' בנק הפועלים בע"מ, פס' 42(ד) (נבו 23.8.2015) (ההדגשה במקור)]. זולת העלאת הטענה באופן כללי ביותר בסיכומיהם – לא הוכח על ידי הנתבעים כל העדר יחס סביר כאמור. לא מצאתי כי בנסיבות העניין המדובר במקרים בהם על בית המשפט להתערב בגובה הפיצוי המוסכם בין הצדדים. יוער כי כאמור מר איבצ'ר אשר חתם על הסכם ההלוואה מול קייזמן לא הובא לעדות על ידי הנתבעים, באופן שיכול היה לשפוך אור על גובה תניית הפיצוי המוסכם. גם בכך יש לתמוך במסקנה בדבר דחיית הטענה.

117. הנתבעים בסיכומיהם טענו כי על פי הסכם ההלוואה פיצוי מוסכם ישולם רק בהודעה מראש לקייזמן, וכי אין בתכתובות וואטסאפ להוות הודעה רשמית, משום שנקבע בהסכם ההלוואה כי הודעות כאמור יישלחו בדוא"ל. משכך נטען, כי לא החלה תקופת 21 הימים שאמורה הייתה להינתן לקייזמן כדי לתקן את ההפרה, ובנוסף רהב לא זכאי גם לריבית בשיעור 15% שאמורה הייתה להתווסף בתוך 7 ימים בתום אותם 21 הימים. דין הטענה להידחות.

מעבר לעובדה שטענות אלו לא הועלו בכתבי ההגנה של הנתבעים ומשכך מהווים הרחבת חזית, הרי שרהב וקייזמן התכתבו ביניהם לא אחת בעניין ההסכם ההלוואה באמצעות הודעות וואטסאפ, באופן שמלמד כי קייזמן היה מודע לטענותיו של רהב בנושא, גם אם לא במפורש בכל הקשור לפיצוי המוסכם על פי ההסכם ההלוואה. ממילא, הטענה לפיה לא ניתן לקייזמן פרק הזמן לתקן את ההסכם (21 יום + 7 ימים), כביכול, מוטב היה אלמלא הייתה נטענת בסיכומי הנתבעים, שכן למן הגשת כתב התביעה הייתה לקייזמן האפשרות לקיים את הסכם ההלוואה ולהחזיר את הכספים שנטל מכוחו, וכן לתשלום הפיצוי המוסכם על פיו. משלא עשה כן עד היום (בחלוף למעלה מ-3 שנים ממועד הגשת התובענה) – אין להכיר בטענת ההגנה הדווקנית לפיה לא ניתנה לו השהות על פי ההסכם לתיקון ההפרה ומשכך אין לפסוק לחובתו את הפיצוי המוסכם שבהסכם ההלוואה.

118. לא מצאתי כל ממש ביתר טענות הנתבעים, לרבות לא בטענה לפיה עדותו של רהב היא עדות יחידה של עד מעוניין וכי רהב לא הציג כלל ראיות התומכות בגרסתו, או כי יש מקום להקים חזקה ראייתית לרעת רהב – והן נדחות בזאת.

גינצבורג

119. את תביעתו מכוחו של הסכם ההלוואה והתוספת לו הפנה רהב במסגרת כתב התביעה המתוקן הן כלפי קייזמן והן כלפי גינצבורג, ביחד ולחוד (בשונה מהתביעה מכוחו של הסכם ההלוואה השני, אותה הפנה רהב כלפי קייזמן בלבד). אין מחלוקת שהסכם ההלוואה והתוספת לו נחתמו בין קייזמן ובין מר איבצ'ר. עובדה זו אינה מצויה במחלוקת.

120. ואולם, לטענת רהב בסיכומיו, במסגרת גילוי המסמכים בהליך התגלו ראיות ממשיות הקושרות את גינצבורג למסכת האירועים המתוארת בכתב התביעה, המעידות לשיטתו באופן ברור כי יחד עם קייזמן קיבלה לידה, החזיקה ונהנתה מכספי ההלוואה שניתנה על ידי מר

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

ת"א 55296-01-22 רהב נ' קייזמן ואח'

איבצ'ר, ואף התחייבה בעצמה להשיבם. את טענתו בהקשר זה מבסס רהב על שתי הודעות קוליות אותן שלחה גינצבורג ביוזמתה, לפי הטענה, למר איבצ'ר (נספח 8 לתצהיר רהב). משכך, לפי הטענה, קמה עילת תביעה גם כלפי גינצבורג באופן אישי, וזאת למרות שכאמור אינה חתומה על הסכמי ההלוואה מושא התובענה.

121. לאחר שבחנתי את טענות הצדדים, לא מצאתי כי יש מקום לקבל את התביעה בכל הנוגע לגינצבורג. ואנמק.

122. אכן, על פני הדברים, גינצבורג יצרה קשר עם מר איבצ'ר על דרך שליחת הקלטות קוליות. אלא שהגם שגינצבורג הצרה בפני מר איבצ'ר על הסיטואציה שנוצרה מולו ומול רהב ורעייתו והגם שציינה כי היא מאמינה שבקרוב "אנחנו נמצא פיתרון, אנחנו נמצא את הדרך להחזיר לך כמו שצריך", וכן הודתה לו על מה "שנתן לנו" ועל המקומות אליהם "קידם אותנו", אני סבורה כי רב המרחק בין הודעות אלו ובין התזה לה טוען רהב לפיה יש בהקלטות אלו, כשלעצמן ומשום היותה של גינצבורג רעייתו של קייזמן, כדי להקים עילה עצמאית של רהב כלפיה. בהקשר זה, מקובלת עליי טענת הנתבעים (בפס' 2 לסיכומיהם), כי הקשר של גינצבורג לתביעה מתמצה בשתי ההודעות הקוליות שנשלחו למר איבצ'ר, אשר רהב בעצמו לא הכחיש בעדותו כי הוא זה שביקש מגינצבורג לשלוח אותן (ע' 68 ש' 31 – ע' 69 ש' 4).

123. על מנת להוכיח את חיובה האישי של גינצבורג, אשר אין חולק שאינה חתומה על הסכם ההלוואה, על רהב להוכיח לכל הפחות עילה משפטית עצמאית המקנה זכות שכזו. עילה מסוג זה לא הוכחה בענייננו. גם אם גינצבורג עשתה שימוש בכספים שהגיעו לידי קייזמן, ואף "נהנתה" מהם (ולו בשל העובדה כי היא רעייתו של קייזמן), אין בה כשלעצמה כדי להקים עילה חוזית או נזיקית לחיובה בחובותיו של קייזמן. **בוודאי נכונים הדברים, שעה שרהב לא הכחיש בעדותו, כאמור, כי הוא זה שביקש מגינצבורג לשלוח אותן.**

124. למעלה מן הצורך ולגופו של עניין, לא מצאתי כי האמירות בהקלטות גינצבורג למר איבצ'ר עולות כדי יצירת חיוב חוזי, או שיש בהן ליצור חוזה חדש או מחויבות עצמאית נפרדת אל מול רהב (אף רהב לא טען לכך). בהעדר הוכחת התנאים לכריתת חוזה, לרבות ובפרט גמירות דעת מצידה של גינצבורג, הרי שלא ניתן לחייבה בחיובו של צד שלישי, אף אם מדובר בבעלה.

125. גם לא מצאתי לקבל את טענת רהב בסיכומי התשובה מטעמו, לפיו בעצם הקלטות אלו "הודתה" גינצבורג כי ההלוואה הייתה לשימוש אישי שלה, וכי הודתה בכך כי היא חבה יחד עם קייזמן, וכי על שניהם להחזיר את ההלוואה. מעבר לכך שהדבר אינו מהווה הודאה בקיומו של חוב או בקיומה של חבות חוזית להחזר כספי ההלוואה, אלא שהנטל להוכיח כי כך הם פני הדברים היה מונח לפתחו של רהב.

126. לא למותר לציין כי קבלת טענת רהב עשויה להוביל לפריצת גבולות החוזה כלפי צדדים שלישיים שאינם צד לו, באופן המוליך לתוצאה בלתי רצויה הפוגעת באוטונומיה של הפרט ובחופש החוזים, שהוכר בפסיקתנו כמעוגן בחוק-יסוד: כבוד האדם וחירותו [ראו: בג"ץ

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

ת"א 55296-01-22 רהב נ' קייזמן ואח'

6133/14 טניה נ' כנסת ישראל, פס' נז (נבו 26.3.2015): "חופש החוזים הוכר בפסיקה כמעוגן בחוק-יסוד: כבוד האדם וחירותו [...] ההנחה היא שחופש זה נותן ביטוי לאוטונומיה של הרצון הפרטי, ולכן הוא מהווה נגזרת של הזכות לכבוד [...] זכות זו לאוטונומיה, המתגשמת בחופש החוזים, הוכרה כבעלת שני היבטים: חופש ההתקשרות והחופש לעיצוב החוזה. חופש ההתקשרות הוא החופש לבחור את סוג החוזה הרצוי ואת הצד השני להתקשרות, והחופש להחליט האם להתקשר בחוזה; חופש העיצוב הוא החופש הנתון לכל צד לחוזה לעצב את תוכנו, בכפיפות כמובן להסכמת הצד השני" (ההדגשה הוספה – מ.ע.א.); ע"א 528/20 כהן נ' סלקום ישראל, פס' 24 (נבו 7.7.2022): "חופש החוזים הוכר בשיטתנו כזכות יסוד הנגזרת מהאוטונומיה של הפרט ומזכות הקניין"; אהרן ברק פרשנות במשפט כרך רביעי: פרשנות החוזה 78 (2001): "ביסוד החוזה מונחת האוטונומיה של הרצון הפרטי. אוטונומיה זו כוללת, בין השאר, את החופש להתקשר או שלא להתקשר בחוזה ואת החופש לעצב את תוכן החוזה. חופש זה, על היבטיו השונים, הוא זכות חוקתית" (ההדגשה הוספה – מ.ע.א.).

127. משכך, לא מצאתי לקבל את התביעה בעניינה של גינצבורג ועל כן דינה להידחות במלואה.

סכום התביעה על פי הסכם ההלוואה

128. כזכור, לטענת רהב, חובם הכולל של הנתבעים לרהב בגין ההלוואה בסך 2,000,000 אירו, בתוספת פיצוי מוסכם בסך 250,000 אירו, ובתוספת ריבית שנתית בשיעור 10% עד ליום 31.12.2019, וריבית שנתית בשיעור 15% מיום 1.1.2020 ועד להגשת התביעה, עומד לפי השער היציג במועד הגשת כתב התביעה ולאחר שערך כדין מיום 30.11.2019 על הסך של 11,259,423 ש"ח. לתצהירו של רהב צורף כנספח 6 תחשיב המבסס סך זה, וזה לא נסתר לפניי, ואף הנתבעים בסיכומיהם לא חלקו על אופן עריכת התחשיב. משכך, אין אלא לקבלו במלואו.

הסכם ההלוואה השני

129. כזכור, רהב טען כי ביום 30.5.2018 חתם לצד רעייתו על הסכם ההלוואה השני, במסגרתו לווה קייזמן סך של 33,707 אירו, מועד פירעון ההלוואה שנקבע בהסכם זה בין הצדדים היה ביום 31.8.2018. לטענת רהב, גם כאן קייזמן לא החזיר את ההלוואה במועד שנקבע לשם כך וביקש מרהב ארכה. רהב נעתר לבקשת קייזמן, ובמסגרת תוספת להסכם ההלוואה השני הוארך המועד לפירעון ההלוואה, וקייזמן התחייב לפרוע את מלוא סכום ההלוואה בתוספת הסכום הנוסף (10,000 דולר ארצות-הברית), וזאת עד ליום 31.11.2019. לטענת רהב בכתב התביעה, קייזמן שילם את הסכום הנוסף, ואולם לא פרע את ההלוואה השנייה.

130. עיון מדוקדק בנספחי תצהירו של רהב מעלה כי הסכם ההלוואה השני שצורף כנספח 9 לתצהירו של רהב אינו נושא תאריך, והוא חתום, לכאורה, על ידי קייזמן, רהב ורעייתו. לעומת זאת, בתוספת להסכם ההלוואה השני (נספח 10 לתצהיר רהב) נכתב כי התוספת היא להסכם הלוואה

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

ת"א 55296-01-22 רהב נ' קייזמן ואח'

- מיום 30.5.2018, ואולם התוספת להסכם ההלוואה השני – **כלל אינה חתומה**. כפועל יוצא, אין לפני בית המשפט כל ראיה ישירה באשר למועד שבו נחתם, לכאורה, הסכם ההלוואה השני.
131. זאת ועוד, בשונה מהסכם ההלוואה הראשון, לתצהירו של רהב לא צורף כל מסמך המעיד על ביצוע העברה לקייזמן בהתאם להסכם ההלוואה השני. בנקודה זו מקובלת עליי טענת הנתבעים בסיכומיהם כי רהב לא הרים את הנטל המוטל על כתפיו להוכחת הטענה בדבר העברת הכספים נשוא ההלוואה השנייה (וזאת במובחן מיתר טענות הנתבעים בנקודה זו אותן לא מצאתי לקבל, לרבות טענתם לפיה הסכם ההלוואה השני הוא הסכם פיקטיבי).
132. בנקודה זו, יצוין כי ערה אני לטענה בסיכומי התשובה מטעם רהב לפיה טענת הנתבעים כי לא הוכחה העברת כספים ביחס להלוואה השנייה לא נטענה בכתבי ההגנה מטעמם. ואולם, גם אם נכון הדבר, אין פירוש הדבר כי רהב לא נדרש להוכיח את תביעתו כדבעי בכל הקשור להלוואה השנייה ובגדרי מאזן ההסתברויות, לכל הפחות – באמצעות צירוף ראיה המעידה על ביצוע העברה מכוחו של הסכם ההלוואה השני.
133. אלא שכאמור, כל שהונח על ידי רהב לפני בית המשפט הוא הסכם ההלוואה השני **ללא תאריך**, ותוספת להסכם ההלוואה **שאינה חתומה**, שנכתב בה כי היא תוספת להסכם הלוואה מיום 30.5.2018. אני סבורה כי אין די בראיות אלו להוכחת התביעה בכל הקשור להסכם הלוואה השני.
134. למען לא ייצא פסק הדין חסר בנקודה זו אציין, בבחינת הרבה למעלה מן הצורך, כפי שכבר צוין ביחס להסכם ההלוואה, כי אף לא נעלמה מעיניי העובדה כי במסגרת התכתבות רהב וקייזמן ביום 15.1.2021, שלח רהב לקייזמן הודעה במסגרתה כתב: "אני מבין שאין לך פיתרון להחזרת הכסף בסך של 2 מליון אירו? **פלוס 30 אלף אירו?**" וקייזמן לא הכחיש את חובותיו בסכומים אלו (נספח 4 לתצהיר רהב).
135. ייתכן שמקום בו רהב נקב בסכום "30 אלף אירו" בהודעתו לקייזמן, כיוון הוא לסכום (קרוב) לסכום הנקוב בהסכם ההלוואה השני. ואולם, שעה שמדובר בהשערה אפשרית גרידא, אשר לא הוכחה, ובהינתן שכאמור לא הוכחה לפניי העברה בפועל של סכום ההלוואה מכוחו של הסכם ההלוואה השני – הרי שבבחינת מאזן ההסתברויות אין די בראיות שהציג רהב כדי להרים את הנטל המוטל על כתפיו לצורך קבלת התביעה בכל הקשור להסכם ההלוואה השני.
136. ולבסוף, יצוין כי לא מצאתי לקבל את טענת רהב בסיכומי התשובה מטעמו לפיו הנתבעים מעולם לא הכחישו את ההלוואה השנייה ו/או את קבלתה בכתב ההגנה. ודוק. בפס' 153 לכתב ההגנה מטעם קייזמן הוכחש כל האמור בפס' 24–30 לכתב התביעה (המקורי) שעניינן בהלוואה השנייה הנתענת. הנה כי כן, בכתב הגנתו קייזמן הכחיש את טענות רהב בכל הקשור להלוואה השנייה, ולמצער – ובניגוד לטענת רהב – קייזמן לא הודה בעצם חבותו לפי הסכם ההלוואה השני. גם בכך, יש לתמוך במסקנה בדבר דחיית התביעה בכל הקשור להסכם ההלוואה השני.

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

ת"א 55296-01-22 רהב נ' קייזמן ואח'

137. הנה כי כן, בבחינת מאזן ההסתברויות נמצא כי רהב לא עמד בנטל ההוכחה בכל הקשור להסכם ההלוואה השני, ועל כן דין התביעה בעניינו להידחות.

סוף דבר

138. התביעה ביחס לקייזמן מתקבלת בכל הנוגע להסכם ההלוואה ונדחית באשר להסכם ההלוואה השני. משכך, קייזמן ישלם לרהב הסך של 11,259,423 ש"ח. הסכום יישא הפרשי הצמדה וריבית כחוק ממועד הגשת התביעה ועד מועד התשלום בפועל.

139. התביעה ביחס לגינצבורג נדחית במלואה.

140. שעה שהתביעה התקבלה כמעט במלואה רק ביחס לקייזמן ואילו התביעה ביחס לגינצבורג נדחתה במלואה, לאחר ששקלתי את התנהלות הנתבעים בהליך, מצאתי לקבוע כי קייזמן ישלם לרהב שכר טרחת בא כוחו בסך 150,000 ש"ח (כולל מע"מ כדין). סכום זה יישא הפרשי הצמדה וריבית כחוק מהיום ועד למועד התשלום בפועל.

141. קייזמן יוסיף על הסכום האמור הוצאות בגובה אגרת המשפט ששילם רהב, בתוספת הפרשי הצמדה וריבית כחוק מהיום שרהב נשא בכל תשלום בגין האגרה ועד למועד התשלום בפועל.

המזכירות תואיל לדוור העתק פסק הדין לב"כ הצדדים ותסגור את התיק.

ניתן היום, כ"ו אדר תשפ"ה, 26 מרץ 2025, בהעדר הצדדים.

מיכל עמית - אניסמן, שופטת